

3 Aruba		10 Wereld		12 Financieel		14 Sport	
‘Ik ga voor efficiënte aanpak van kindermisbruik’		Tientallen vermist na tyfoon		Niet Coca-Cola maar Apple bekendste merk		FC Twente langszij bij PSV	

Opkomstpercentage lager dan in 2009

Consultaties vorming nieuw kabinet gestart

ORANJESTAD — Op basis van de voorlopige verkiezingsuitslag is de gouverneur van Aruba vandaag begonnen met gesprekken voor het verloop van de formatie van een nieuw kabinet. Vanmorgen sprak gouverneur Fredis Refunjol als eerste met Mike Eman, partijleider van de winnende partij AVP en demissionair minister-president. Eman blijkt uit de telling van de individuele stemmen afgelopen zaterdag ook opnieuw de meeste stemmen (8222, 154 stemmen meer dan in 2009) te hebben gekregen.

door onze verslaggever
Sharina Henriquez

In 2009 kreeg Eman 14,67 procent van de geldige stemmen (toen 55.121). In 2013 is dat 14,22 procent (geldige stemmen 57.808). Andere opvallende stemmer-trekkers zijn: de AVP-ministers Otmar Oduber (4008, ofwel 2361 meer stemmen) en Benny Sevinger (3932, ofwel 1860 meer), MEP-leider Evelyn Wever-Croes (3396, ofwel 1775 meer), nummer 3 op de MEP-lijst Xiomara Maduro (2445, ofwel 2185 stemmen meer) en PDR-leider Andin Bikker (3047, ofwel 1426 meer stemmen). Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister (Censo) heeft inmiddels ook de voorlopige verkiezingsuitslag bekendgemaakt. Deze

is afgelopen zaterdag door de voorzitter van Electorale Raad, Hubert Maduro, ook medegedeeld aan de gouverneur. Op basis hiervan heeft de gouverneur besloten om bij diverse personen informatie in te winnen om zo over het verloop van de kabinetsformatie te besluiten. Deze bijeenkomsten duren tot en met woensdag. Op die dag zal de verkiezingsuitslag ook definitief worden. Vandaag zijn er gesprekken met Eman, Statenvoorzitter Paul Croes (AVP), voorzitter Arie Swaen van de Raad van Advies en MEP-leider Wever-Croes. Morgen praat de gouverneur met PDR-leider Bikker, RED-leider Rudy Lampe, UPP-leider Booshi Wever en PPA-leider Benny Nisbet. Woensdag zijn de gesprekken met Derrick

AVP-leider Mike Eman schudt de hand vanmorgen van gouverneur Fredis Refunjol vlak voor het consultatiegesprek.

Werleman (directeur Financiën), president Jane Semeleer van de Centrale Bank van Aruba, Sheila van Veen (directeur pensioenfonds Apfa) en E. Croes (directeur Pensioenen), Anco Ringeling (AZV) en tot slot directeur Edwin Jacobs van de Sociale Verzekeringsbank.

Op 3 oktober wordt de (in)formateur bekendgemaakt; de formateur is dus meestal degene die ook de minister-president wordt.

Andere cijfers

In de informatie die naar de media is gestuurd over de verkiezingsresultaten,

constateerde Amigoe afgelopen zaterdag al verschillen, maar kon van de overheid geen duidelijkheid hierover krijgen. Vanmorgen brengt het hoofd van Censo Sharin Luydens desgevraagd die duidelijkheid. Vanwege een fout in het computerprogramma van Directie Infor-

matievoorziening en Automatisering (DIA), zegt Luydens, is besloten om zaterdag een oud programma te gebruiken. De resultaten zijn daardoor weer in Excel gezet, zoals ook bij de laatste verkiezingen in 2009 zijn gedaan. Daarom moeten geïnteres-

seerden de (voorlopige) resultaten van 2013 aanhouden die Censo op Facebook/Registro Civil y Censo heeft gepubliceerd. En dus niet zoals deze nu gepubliceerd staan op www.overheid.aw (uitslag 2013). De uitslag van 2009 is formeel vastgesteld en staat wel correct op www.overheid.aw. Op de Facebook-pagina van Censo zijn ook de stemmen voor alle kandidaten te vinden van 2013. Om een vergelijking te maken met de individueel stemmen tijdens de vorige verkiezingen kunnen geïnteresseerden de lijst van 2009 weer op www.overheid.aw vinden.

Lagere opkomst

Op basis van de verduidelijking door Censo-hoofd Luydens blijkt dat er verhoudingsgewijs minder mensen gingen stemmen. Het opkomstpercentage in 2009 was 86 procent en afgelopen vrijdag ging 84 procent stemmen, ofwel 58.043 personen (van de in totaal 68.758 kiesgerechtigden).

Het aantal ongeldige stemmen is 559, dus het aantal geldig uitgebrachte stemmen is 57.808. Daarvan gingen 33.114 stemmen naar AVP; 17.658 naar MEP; 4516 stemmen voor PDR; 1209 naar RED; 805 naar UPP en 506 stemmen voor PPA. De kiesdeler is vastgesteld op 2752 stemmen.

Bomaanslagen in Bagdad

BAGDAD — Door een reeks bomaanslagen op drukke plekken in Bagdad zijn vandaag zeker 54 mensen om het leven gekomen. In totaal veertien autobommen ontploften her en der in overwegend sjiitische wijken in de Iraakse hoofdstad.

Tientallen personen zijn gewond geraakt. De golf van geweld in Irak eist steeds meer levens. Gisteren kwamen tientallen mensen om bij een aanslag

op een sjiitische moskee in Al Musayab, waar een uitvaartceremonie was. Ook op andere plekken waren aanslagen, onder meer in de doorgaans rustige Koerdische hoofdstad Arbil.

Het geweld in Irak is dit jaar sterk opgelaaid. Tussen sjiieten, soennieten en Koerden is grote verdeeldheid. Alleen al in augustus vielen er door aanslagen en ander geweld ongeveer 800 doden. Dit jaar kwamen naar schatting 6000 mensen om.

Plasterk en Asjes tekenen protocol

WILLEMSTAD — Premier Ivar Asjes (PS) en minister Ronald Plasterk van Koninkrijksrelaties hebben vanochtend een protocol getekend waarin is vastgelegd hoe een aantal samenwerkingsprogramma's de komende vijftien maanden zullen worden uitgevoerd. Plasterk is momenteel op Curaçao.

Met het tekenen van het protocol is de principe-overeenkomst, die vorige maand al door beide bewindslieden in Nederland werd getekend, officieel gemaakt. Het gaat om de besteding van de samenwerkingsmiddelen via de Uitvoeringsorganisatie

Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (Usona) en Antilliaanse Medefinancieringsorganisatie (Amfo). Het budget voor 2014 bestaat voor een deel uit de laatste gelden van de Amfo die met name naar non-gouvernementele organisaties (ngo's)

gaan (2 miljoen gulden), voor een deel uit vrijgekomen middelen van Usona door het stopzetten van een aantal projecten (3 miljoen gulden) en een bijdrage van Curaçao zelf: 2 miljoen gulden. Vanuit Usona worden het onderwijs- en jongerenproject OJSP, het Sociaal Economisch Initiatief (SEI) en de Institutionele Versterking Bestuurskracht (IVB) gefinancierd. Vanaf 2015 gaat Curaçao zelf 8 miljoen gulden per jaar voor ngo's uittrekken op de begro-

ting. Plasterk: "Nederland heeft eind 2012 de laatste samenwerkingsmiddelen ten behoeve van Curaçao en St. Maarten overgemaakt.

Het Nederlandse uitgangspunt is dat de schuldsanering de landen in staat heeft gesteld om vanaf 2014 zelf de verantwoordelijkheid over te nemen voor de financiering van de projecten van de ngo's."

Vervolg op pagina 6

Met de schrik vrij

Foto: EPA

ROME — Een toestel van Alitalia heeft gisteravond laat een noodlanding gemaakt op de luchthaven Leonardo da Vinci in Rome. Het landingsgestel werkte aan de rechterkant niet naar behoren, zo ontdekte de piloot van de Airbus A320 een halfuur voor aankomst. Na de landing kantelde het vliegtuig op de rechtervleugel, maar niemand raakte gewond. De 151 passagiers en de bemanning verlieten het toestel via de noodglijbanen. Veel mensen spraken hun waardering uit voor de piloot, die hen ondanks de problemen veilig aan de grond wist te zetten. Het vliegtuig was in Madrid opgestegen. De Italiaanse luchtvaartautoriteiten onderzoeken het incident.

Amanda Knox staat weer terecht

ROME — Zonder de aangeklaagde zelf is vandaag in Italië de rechtszaak tegen de Amerikaanse studente Amanda Knox begonnen. Ze staat opnieuw terecht voor de geruchtmakende moord op haar Britse huisgenote Meredith Kercher in 2007 in de Italiaanse stad Perugia.

Knox werd in 2011 vrijgesproken maar het hoogste Italiaanse gerechtshof verwierp die uitspraak in maart. Knox ging na de vrijpraak terug naar de Verenigde Staten en is niet bij het proces in Florence aanwezig. "Ik ben al eens onschuldig opgesloten in Italië. Ik wil dat niet nog eens meemaken", zei Knox daarover. De 21-jarige studente Kercher werd doodgestoken tijdens een seks-

spel. Het slachtoffer was halfnaakt, had tientallen steekwonden en haar keel was doorgesneden. Knox en haar Italiaanse vriend Raffaele Sollecito werden aanvankelijk tot 26 en 25 jaar gevangenisstraf veroordeeld. In 2011 sprak een hogere rechtbank hen in hoger beroep vrij. Ze hadden toen vier jaar vastgezet. Ook Sollecito staat opnieuw terecht. De Ivoriaan Rudy Guede was de enige die is veroordeeld in de zaak. Hij kreeg in een apart proces in hoger beroep zestien jaar cel. Knox heeft altijd vastgehouden aan haar onschuld. "Er is herhaaldelijk aangetoond dat de theorie van de aanklagers over mijn betrokkenheid bij de moord op Meredith compleet ongegrond en oneerlijk is", stelde de Amerikaanse eerder in een reactie.

Doden door crash tegen hangar

SANTA MONICA — Een zakenjet is gisteren bij de landing gecrasht op het Amerikaanse vliegveld van Santa Monica. Het was niet meteen duidelijk hoeveel mensen aan boord waren.

Volgens de autoriteiten heeft niemand het ongeluk overleefd. Het vliegtuig, een Cessna Citation, biedt plaats aan zeven tot negen inzittenden. Het tweemotorige toestel raakte tijdens de landing van de baan en crashte tegen een hangar.

Twee uur na het ongeluk konden brandweermannen nog altijd niet bij het wrak en de deels ingestorte hangar komen.

the plaza Deze week alle
C.L. voetbal live op het
grote scherm @ Cafe the Plaza

CAFE

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

BOSCH
AUTO REPAIR CENTER

AUTO PARTS FOR ALL MAKES AND MODELS
ALL GENERAL REPAIRS AND SERVICES

SAME DAY SERVICE
DTI keuring service!

boschbrakes@hotmail.com Tel: 585 4055
Open: Mon-Fri, 7:45 AM - 5PM / Sat. 8 AM - 12PM
Balashi 63 (opposite WEB)

ALUMINIUM DAKGOOT
NAADLOOS PROFIEL
KLEUR WIT OF BRUIN
GEEN NADEN, GEEN
LEKKAGE!!
TEL: 662-6534

FOR SALE

Sailing charter business with broad watersport N.V. in good standing. Including a 4" feet Sailboat.

For more information: 297-594-8550

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till October 2

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
BAGGAGE CLAIM daily: 5:00 7:15 9:30 matinee: 12:15 2:30 late show: 12:00 NEW PG-13	BAGGAGE CLAIM daily: 5:15 7:45 10:00 matinee: 2:45 late show: 12:15 NEW PG-13
CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALLS 2 daily: 4:30 7:00 matinee: 12:00 2:15 NEW PG	CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALLS 2 daily: 5:00 7:15 matinee: 2:00 NEW PG
PRISONERS daily: 4:30 7:45 matinee: 1:00 late show: 11:00 NEW R	PRISONERS daily: 5:30 8:00 matinee: 2:30 late show: 11:15 NEW R
BATTLE OF THE YEAR; THE DREAM TEAM daily: 5:30 8:30 matinee: 12:00 2:30 late show: 11:15 PG	BATTLE OF THE YEAR; THE DREAM TEAM daily: 6:00 8:45 matinee: 3:00 late show: 11:30 PG
WE'RE THE MILLERS daily: 6:15 8:15 late show: 11:00 PG	WE'RE THE MILLERS daily: 9:15 late show: 11:15 PG
CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALLS 2 2D daily: 6:00 8:30 matinee: 12:45 3:30 PG	CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALLS 2 2D daily: 4:45 7:00 matinee: 2:15 PG
RIDDICK late show: 11:30 R	RIDDICK late show: 11:45 R
BATTLE OF THE YEAR; THE DREAM TEAM 2D matinee: 12:30 3:15 INSIDIOUS CHAPTER 2 daily: 9:15 matinee: 11:45 late show: 11:45 PG-13	BATTLE OF THE YEAR; THE DREAM TEAM 2D matinee: 2:30 INSIDIOUS CHAPTER 2 daily: 9:30 matinee: 11:45 late show: 12:00 PG-13
THE WORLD'S END daily: 8:45 R	BLUE JASMINE NL daily: 8:45 PG-13
GETAWAY daily: 5:45 matinee: PG-13	

Matinee: saturday & sunday | Late show: friday & saturday

Tours

We are looking for dynamic people to provide wonderful service to customers of a leading Canadian and American Tour Operator in Aruba

Sales & Customer Service Supervisor

Requirements:

- Fluents in English & French both spoken and written.
- Strong leadership skills to support a team in reaching targets and goals.
- Must have training and coaching skills.
- Able to take over and settle escalated customer problems.
- Office and general administration skills.
- Develop and maintain first-rate contact with various local suppliers and head office.

Sales & Customer Service Representative

Requirements:

- Confident public speaking skills in English & French.
- Ability to work as part of a team.
- Goal driver and capable of achieving sales targets and provide high standards of customer service.
- Able to resolve customer problems and work under pressure.
- A friendly and flexible personality and be able to work on weekends and public holidays.
- Must be honest, respectful and proactive.
- Experience in a similar position is preferred.

In return we offer:

- Competitive salary and commission package
- Full initial and ongoing career development
- A genuine chance of career progression based on performance and results.

To apply for one of these positions please contact our office between 8:00 AM and 4:00 PM to schedule an appointment.
We prefer to receive a written CV via Email.

Le-Pep Tours N.V.
Ir. Luymes Str. 6
Spaans Lagoen, Aruba.
Tel.: 583-6730 Fax: 583-6731
Email: info@leptoursaruba.com

Clown Doctors

Cl.: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

Prachtig Natuurgebied: Te Koop

17.000 m2 prachtig natuurgebied te Boton, Sta. Cruz, Eigendomsgrond, 1 eigenaar.

Prachtig uitzichten, vlak terrein helemaal omgeven door knoek. Volledige rust en privacy. Aantrekkelijk geprijsd.

Ook geschikt voor verkaveling.

Tel: 7363627

Elke werkdag
van 10am tot 12pm

facebook.com/ricorijk

RICO IN DE MORGEN RIJK
COOL FM 98.9 ARUBA

- Hits van de 80's, 90's, 00's & Nu
- Muziek uit NL, USA, UK & AUA
- Opmerkelijk & Show Biz Nieuws
- Amigoe Nieuws Headlines
- Interviews
- Leuke prijzen
- En nog veel meer...

COOL FM 98.9 | CAYA G.F. (BETICO) CROES 23 | ORANJESTAD
T: 5833 100 | E: INFO@COOLARUBA.COM | WWW.COOLARUBA.COM

AMIGOE

U kunt uw
abonnement betalingen
ook online doen!

RBC Royal Bank # 100031723

Caribbean Mercantile Bank
20651903

Banco di Caribe # 81027801

"WELCOME TO OUR WORLD"

BREITLING

SUPEROCEAN HÉRITAGE
CHRONOGRAPHE

Little Switzerland
Defining Luxury Across the Caribbean for over 50 years
Royal Plaza (583-4057) - Paseo (586-0600)
Occidental Hotel & Casino (586-1166)

BREITLING
1884

INSTRUMENTS FOR PROFESSIONALS™

SALE ladieswear & menswear

50%
33%
40%
25%

now is the time to choose
for yourself!

wulfen & wulfen
SINCE 1963

2500 fun miles = 50,-

Caribbean Sea Jazz Festival Aruba
OCTOBER 4 & 5, 2013
RENAISSANCE FESTIVAL PLAZA

GEORGE BENSON EL GRAN COMBO DE PUERTO RICO GIOVANCA JOSÉ JAMES WILLY GARCIA LEVI SILVANIE

GEORGE BENSON :: EL GRAN COMBO :: JOSÉ JAMES WILLY GARCIA :: GIOVANCA :: BEARDYMAN :: MARQUESE SCOTT LEVI SILVANIE :: LUCI & THE SOUL BROKERS :: THE GROOVEHUNTERS IVAN JANSEN (HORIZONTE NOBO) :: SAZON CUBANO :: ACOUSTIC SOUL :: GUALAO ROBERT JEAN D'OR :: BAMBU :: LIVE XPRESSIONS :: KROSS-HART PROJECT :: SCHOOL OF MUSIC

PRE SALE US\$50.00 :: DAY TICKET US\$65.00 :: VIP US\$150.00

TICKETS AVAILABLE AT: PLAZA BOOKSHOP, SUPER FOOD, WEMA, CLIFFIX, EL GALLO ROJO, MOOMBA, PANADERIA LA ESPIGA DI ORO AND DE PALM TOURS ACTIVITIES DESKS.
VIP tickets can be ordered online or call: +297 592-5150

FOOD COURT WITH 9 DIFFERENT RESTAURANTS

ARUBA VUCA Reina Beatrix ARUBA AIRPORT AUTHORITY N.V. DELTA SUPER FOOD INSULAIR Hertz LUBES

caribbeanseajazz.com
A Purple Entertainment Group production.

111 stemmen voor PDR-lijstduwer Lisette Gomes ‘Ik ga voor efficiënte aanpak van kindermisbruik’

ORANJESTAD — Lachend en omringd door in het rood gehulde aanhangers, loopt de nummer 29 op de PDR-lijst, Lisette Gomes, vrijdagmiddag naar het stemlokaal. Vier van haar vijf kinderen lopen om haar heen en twee daarvan zijn de reden dat Gomes zich nu politiek inzet.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Vier jaar geleden werd deze moeder namelijk geconfronteerd met een feit waar de meesten zich gelukkig niets van kunnen voorstellen. Er was onomstotelijk bewijs dat twee van haar vijf kinderen seksueel waren misbruikt. De strijd die volgde om de hulp te krijgen die zij en haar kinderen nodig hadden, stimuleerde Gomes in haar voornemen zich politiek in te zetten om de ‘inefficiënte en meedogenloze manier’ waarop moeders en kinderen tegen een bestaand taboe aanlopen in hun strijd tegen de dader, aan te pakken.

“Toen ik vier jaar geleden ontdekte dat mijn kinde-

ren slachtoffer waren van seksueel misbruik door een volwassen man, kwam ik erachter dat het systeem de slachtoffers tegenwerkt. Op vrijdag ging ik naar de politie, maar werd weggestuurd met de boodschap dat ik de volgende dag mocht terugkomen”, vertelt Gomes. “Die zaterdag kreeg ik het bericht dat ik tot maandag moest wachten en maandag werd ik naar een kinderarts gestuurd die blijkbaar eerst mijn kinderen moest controleren voordat ik weer terug mocht komen. De arts concludeerde dat mijn kinderen inderdaad slachtoffers van misbruik zijn. Inmiddels was ik zes dagen verder voordat de politie mij hielp.” De dader werd opgepakt en kreeg een celstraf van 2,5 jaar. Dat terwijl de maximale straf op

kindermisbruik 12 jaar draagt.

Slechte verhoren
“De maximale straf wordt nooit uitgedeeld omdat er van alles schort aan de wijze waarop kinderen verhoord worden. Zo vraagt de rechter of de kinderen op video kunnen worden verhoord, maar er was geen apparaat beschikbaar. Ook is de manier van verhoren kwa-

litatief slecht. Vraagstellingen worden omgedraaid zodat kinderen bang zijn om antwoord te geven.” Ook zorginstanties voor haar en haar getraumatiseerde kinderen laten te wensen over. “Ik klopte aan bij instanties zoals Fundacion Sostenemi en Fundacion Respeta Mi maar niemand kon mij helpen. Deze instanties werken alleen preventief.” Gomes besluit niet stil te

blijven zitten en verzamelt bijna 11.000 handtekeningen waarmee zij naar het parlement stapt. “De video-apparaat voor de Jeugd- en Zedenpolitie is er gekomen, maar het kost zoveel tijd voor de medewerkers om de verhoren uit te werken dat er wachtrijen zijn ontstaan. Ook werd er door MEP aan een wet gewerkt waarin een minimale straf wordt gesteld voor daders van kindermisbruik maar deze werd op het laatste moment afgewezen door de Raad van Advies omdat het wetsvoorstel volgens hen in vijf minuten in elkaar was gedraaid.” Dat is nu zes maanden geleden en Gomes heeft naar eigen zeggen niets meer vernomen nadien.

Taboe
Nu Gomes als nummer 29 op de lijst staat, ze kreeg 111 stemmen en staat daarmee in de top 5 van de PDR-partijleden, wil ze iets doen aan het taboe dat er heerst op Aruba. “Niemand durft over dit onderwerp te pra-

ten, want als je niets zegt bestaat het niet”, zegt Gomes. “Maar zodra bekend werd dat ik me hard maak in de strijd tegen het taboe, kreeg ik aanhangers en klopten mensen bij me aan met ervaringsverhalen.” Volgens Gomes is het belangrijk dat instanties hun handen in één slaan. Huisartsen, Jeugd- en Zedenpolitie, de voogdijraad en slachtofferhulp. Zodat kinderen per direct worden geholpen. Zowel kinderen als ouders maken iets mee wat van invloed is op de rest van het leven. En ze moeten ook nog eens zelf op zoek naar de weg die zij moeten volgen om de juiste hulp te krijgen.” Het aantal stemmen dat zij heeft gekregen is voor Gomes een goed begin. “Natuurlijk had ik op meer stemmen gehoopt, maar ik strijd door en zal me als politici onder andere bezig houden met controleren of de politieke voornemens voor de aanpak van seksueel misbruik ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.”

IN HET KORT

Korte joyride

Onze Amigoe-verkoopcollega stond vanochtend raar te kijken toen hij zijn auto naar het werk wilde nemen. Het voertuig bleek niet meer voor de deur te staan in Noord. Een toevallig voorbijrijdende politiepatrouille bracht opheldering. Zijn voertuig was gestolen maar de dieven waren niet verder dan 100 meter gekomen. Het dashboard was vernield maar verder leek het voertuig in orde. De politie nam de auto toch in beslag voor onderzoek.

Terugggevonden

De eigenaar van een gestolen pick-up vond zijn voertuig in de nacht van zaterdag op zondag terug op de parkeerplaats achter de grote bushalte in Oranjestad. Het voertuig was van de parkeerplaats van het Crystal Casino gestolen. Nadat hij bij de politie aangifte had gedaan, besloot de eigenaar zelf, met succes dus, rond te gaan rijden om te kijken of hij zijn voertuig terug kon vinden.

Familieruzie

Een ruzie tussen broer en zus (27), kort na de verkiezingsuitslag bij het partijhuus van Otmir Oduer in Paradera, resulteerde in de vernieling van het voertuig van de zus. Volgens de vrouw had haar broer de voor- en achterraai van haar auto kapotgemaakt. De politie heeft de zaak in onderzoek.

Slingerend

De politie heeft zaterdagochtend een man opgepakt die slingerend over de weg reed. Agenten hadden het vermoeden dat de bestuurder onder invloed verkeerde. De man sprak wartaal, verzette zich tegen zijn arrestatie, probeerde te voet te vluchten en trapte richting de agenten. Met een dienstknuppel werd de man onder controle gebracht en naar het bureau vervoerd. Daar bleken de velgen van zijn auto dusdanig versleten, dat het voertuig slingerde. De bestuurder was niet onder invloed en werd na een reprimande en een boete weer vrijgelaten.

PPA gaat buitenparlementair door

ORANJESTAD — Partido Patriotico di Aruba (PPA) feliciteert in een korte reactie regeringspartij AVP met de overwinning en wenst de groene partij veel succes tijdens de aankomende ‘uitermate moeilijke periode’.

Partijleider Benny Nisbet doet ook MEP en PDR de felicitaties met het behalen van zetels in het parlement en aan de andere partijen met hun ‘deelname aan de Arubaanse democratie’.

Hij bedankt de 506 stemmers die hun vertrouwen in PPA hebben gesteld en verzekert hen dat de partij, buitenparlementair, oppositie zal blijven voeren en haar zorgen zal blijven uiten.

Ex-premier Curaçao: ‘stille steun voor MEP’

Foto: Marie de Rozario

ORANJESTAD — De voormalig premier van Curaçao, Gerrit Schotte (Movementu Futuro Korsou), werd vrijdag tijdens de verkiezingen gespot. Hij was er zowel ‘s ochtends bij toen MEP-lijsttrekker Evelyn Wever-Croes met haar aanhangers van Doc-opleidingen naar Maria College liep om daar te gaan stemmen en Schotte bevond zich ook in de groep van kandidaat 6 Dangui Oduber (zie foto) die vanuit Caya Musica in een stoet auto’s naar basisschool Washington reed om daar te stemmen. Schotte was een dag eerder aangekomen op Aruba, omdat hij het verloop van de verkiezingen en de sfeer op straat wilde proeven. Stille steun voor MEP, zo omschreef hij het. “We wachten de keuze van de Arubaanse bevolking vanavond in spanning af”, aldus Schotte vrijdag op de vraag over een prognose van de uitslag.

Visser loopt met ‘hart vol’ naar stemlokaal

Visser en zijn vriendin Erbudak bij stemlokaal 4 in de Sint Aloysius School

ORANJESTAD — In een heel andere rol ging Richard Visser, vertrekkend minister van Volksgezondheid en Sport (AVP), afgelopen vrijdag naar de stembus. “Het voelt apart, maar ook goed. Ik ben trots op wat we de afgelopen vier jaar hebben klaargespeeld.”

Begin volgend jaar vertrekt Visser naar Genève. Hij zal zich de komende jaren gaan inzetten voor de World Health Organization (WHO). “Ik ben nog in onderhandeling met WHO, al kunnen we het beter afhandeling noemen want het is zeker dat ik vertrek.” De voormalige minister zegt met het ‘hart vol’ naar zijn stemlokaal 4 in de Sint Aloysius School te lopen. Niet zo

gek want in plaats van de stoet aanhangers die hem vier jaar geleden volgde, loopt nu alleen zijn vriendin Aysel Erbudak naast hem. Op de vraag of hij zijn voorkeursstem geeft aan zijn vermoedelijk opvolger Alex Schwengle, antwoordt Visser. “Nee, mijn stem is niet naar Schwengle gegaan. Op wie ik heb gestemd, houd ik geheim maar Ik heb drie favorieten. Dat zijn Mike de Meza, Benny Sevinger en Juan David Yrausquin. Een van deze heren heeft juist mijn stem gekregen.”

Vol vertrouwen voorspelt Visser 15 zetels voor de partij. “Minimaal 14, maar met de restzetel erbij zullen het er 15 zijn. De rest van de partijen zullen de komende vier jaar geen grote rol meer spelen. Overigens zijn zowel

hij als Erbudak te spreken over de sfeer die er heerste tijdens de verkiezingen. “Het is rustig. Er zijn geen conflicten en er hangt een goede en gezellige sfeer. Dat moeten we zo vasthouden.”

Uitslag bekijken

’s Avonds kijken de beide AVP-aanhangers Visser en Erbudak de verkiezingsuitslagen in het partijhuus van Mike Eman in de wijk Santa Helena, net als honderden andere aanhangers, voor een groot scherm naast de bar. Na iedere overwinning volgt een luid gejuich en worden bierglazen geklonken. Maar de door Visser voorspelde 15 zetels komen er niet. AVP krijgt 12 plaatsen in de Staten toebedeeld wat samen met de restzetel een eindstand van 13 zetels geeft.

Aruba acht medailles bij Jeugdspelen Peru

ORANJESTAD/LIMA — Judoka Isaac Croes vocht zich met succes naar een medaille tijdens de Zuid-Amerikaanse Jeugdspelen in Peru, hij haalde zilver. Mack van den Eerenbeemt (15) hoeft niet langer te dromen van brons, want die plak won hij in het windsurfen. Aruba neemt in totaal acht medailles mee naar huis, aldus het Olympisch Comité Aruba (COA).

En dat aantal overtreft de verwachtingen van COA, aangezien ons land voor het eerst deelnam aan deze Jeugdspelen. “Verrassend en zeer tevreden”, reageert COA over de prestaties van de Arubaanse delegatie. Het was judoka Croes die de achtste en laatste medaille voor Aruba in de wacht sleepte en nog wel op de laatste dag van de Jeugdspelen. Hij kwam uit in de categorie Mixed 55kg, wat betekende dat hij op de mat vocht samen met andere judoka’s uit Paraguay, Colombia, Panama en Argentinië. Die wedstrijd leverde hem de onverwachte tweede plaats op.

‘Een medaille winnen zou een droom zijn die uitkomt’, zei Van den Eerenbeemt vorige week dinsdag nog toen hij middenin de competitie zat van de Zuid-Amerikaanse Jeugdspelen. Hij had stevige concurrentie van Argentinië en Venezuela tijdens de

Zilveren judomedaille voor Isaac Croes in Peru.

wedstrijden die vijf dagen duurden en in totaal twaalf races omvatten en moest na enkele dagen zelfs Uruguay als concurrent voor hem la-

ten. Maar Van den Eerenbeemt gaf niet op, bleef geconcentreerd windsurfen en slaagde er in om de laatste race als derde te eindigen.

Vechten na overwinningsparade

ORANJESTAD — De politie heeft gisteravond twee mannen gearresteerd nabij de rotonde van Tanki Flip. Het tweetal zou betrokken zijn bij een grote vechtpartij waarbij steekwapens zouden zijn gesingeleerd. Het incident gebeurde na afloop van de overwinningsparade van AVP.

Een zwangere vrouw die getuige was van het ongeluk raakte in shock. Vrijwilligers van het Rode Kruis boden hulp en vervoerden deze vrouw naar het ziekenhuis. Eerder was er ook al een vechtpartij nabij Rococo Plaza. Het zou gaan om bende-gelateerd geweld, aldus de politie. Twee mannen werden gearresteerd na tips van omstanders. Twee personen die gewond raakten bij de vechtpartij, werden naar het ziekenhuis vervoerd voor behandeling. Eén van hen zou in het gezicht zijn geslagen met een fles sterke drank. Ter hoogte van Mandingo Snack in Piedra Plat viel gisteravond een man van een oplegger. Het voertuig

reed terug na de overwinningsparade, maar de chauffeur hield geen rekening met laaghangende draden over de weg. Het slachtoffer stond bovenop de trailer en kreeg een draad tegen zijn nek en viel vervolgens van de oplegger op de weg. Hij kwam op zijn rug terecht en bleef gewond liggen. Twee passerende verplegers verleenden het slachtoffer eerste hulp voordat de ambulance enige tijd later arriveerde. De man liep een forse hoofdwond op en moest voor behandeling naar het ziekenhuis.

Het duurde enige tijd voordat de ambulance naar Piedra Plat kon voor de onfortuinlijke feestvierder. Reden hiervoor was een ernstig auto-ongeluk kort hiervoor op de Sasakieweg. Hier kwamen twee voertuigen met elkaar in botsing en raakten inzittenden bekneld in de auto. De brandweer moest eraan te pas komen om de slachtoffers uit het voertuig te bevrijden. Drie ambulances kwamen op dit ongeluk af om de slachtoffers naar het ziekenhuis te brengen.

SELL FOR THE BEST
IN THE BUSINESS

Marriott Vacation Club® is hiring for our
Sales & Marketing locations in Aruba and Curaçao:

Sales Executive – Aruba
Marketing Executive – Curaçao

Take your career as far as you want and enjoy an
award-winning work environment that offers:

- Competitive commission and bonus structure
- Paid training
- Opportunity to achieve your goals while helping others realize their vacation dreams

Apply at MVWCareers.com
or email aruba.talent@vacationclub.com
Equal Opportunity Employer

Duizenden toeschouwers bij overwinningsparade AVP

Tegen één uur 's middags reed de overwinningsparade van AVP ter hoogte van Balashi om daar af te slaan naar St. Cruz.

ORANJESTAD — Een groene stoet van zo'n 2000 tot 2500 voertuigen trok gisteren van San Nicolas naar Noord. De Parada Victoria van AVP kon langs de kant van de weg rekenen op duizenden toeschouwers, aldus politievoerder Lito Laclé.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

De parade ging om tien uur 's morgens van start in San Nicolas en trok via Savaneta, Pos Chiquito, St. Cruz, Paradera, Tanki Leendert en Tanki Flip naar het eindpunt in Noord. Daar kwamen de auto's, quads, partybussen, pick-ups en ook fietsers vanaf vijf uur 's middags langzaam binnen. Juan David 'Jancho' Yrausquin, die zijn campagne op de bakfiets had gevoerd,

fietste op deze tweewieler de hele route mee, gesteund door een fietsclub van circa twintig personen (waaronder deze Amigoe-verslaggever) en tientallen volgauto's. Vrijwel langs de hele route zag het groen van enthousiaste toeschouwers die, á la carnavalstijl voorzien van koelbox op, in en naast auto's en op klapstoeltjes, onder bomen of zittend op de stenen van de in aanbouw zijnde wegen naar de passerende kandidaten keken. Joelend reageerden zodra

ze Jancho op zijn bakfiets-met-muziek zagen aankomen. Het fietsen ging niet al te snel - voor de fietsers in een prettig en vol te houden tempo - want Jancho bleef netjes in zijn gedeelte van de parade fietsen en fietste met zijn fietsclubje op en neer langs 'zijn' volgauto's. Regelmatig stopte hij, draaide op de weg een rondje en hij reed de rondes meerdere keren, om zoveel mogelijk mensen de kans te geven foto's van hem op zijn fiets te maken, hem een *high five* te geven of snel een sportdrankje toe stoppen. Alleen tussen St. Cruz en Piedra Plat was het minder druk langs de weg. Vooral in Pos Chiquito, bij

Paradera en Tanki Leendert trok de stoet veel bekijks. "Zijn jullie vanaf San Nicolas komen fietsen?", was een veelgehoorde verbaasde vraag van mensen die bij Shaba stonden te kijken. Sommige Amerikaanse toeristen tussen de Arubanen in reageerden verbaasd, want zo'n feest omdat een politieke partij de verkiezingen heeft gewonnen, dat hadden ze nog nooit gezien, en zeker niet op een fiets. Bij het eindpunt in Noord sloeg de overwinningsroes snel om naar moeheid, met aan het begin van de avond een vechtpartij tot gevolg. Daarmee eindigde de laatste parade van deze verkiezingen.

MET KOP EN STAART

Speelse Bencho gedumpt na verhuizing

Dieren op Aruba. Er is veel om te doen. De één zet zonder pardon zijn derde hond op straat, de ander zet zich vrijwillig in voor een bewustwordingscampagne. Amigoe bezoekt elke week het asiel waar ongewilde, thuisloze honden en katten wachten op een welkom thuis bij adoptie-ouders. Voor plaatsing worden ze ingeënt en gesteriliseerd/gecastreerd.

Foto: Mirte de Rozario

KOP
Bencho, een opvallend exemplaar in Aruba Animal Shelter. Een enthousiaste jonge hond die direct vrolijk op je af komt om je te besnuffelen en met zijn kwispelstaart enthousiast gedag te zeggen. Sandy Willemse, medewerker van het asiel, vertelt dat Bencho nog geen jaar oud is en dat hij een oude bekende is van het asiel. "Hij kwam hier binnen als pup", zegt ze. "Hij werd toentertijd al snel geadopteerd door een stel dat hier op eiland kwam wonen. Maar laatst zijn zij verhuisd en een hond in huis werd verboden door hun huisbaas. Na lang twijfelen besloten zij toch voor het huis te kiezen en de hond terug te brengen naar het asiel." En daar zit hij nu weer. Te wachten op een nieuw thuis. "Het is zielig, want de tien maanden oude Bencho is een huis met een tuin gewend en nu zit hij weer dag en nacht opgesloten." Je merkt aan Bencho dat hij wat verlegen is. Zo vindt hij de camera maar niets. Zodra hij de flits ziet, rent hij weg. "Bencho is heel sociaal en speels. Hij kan goed met kinderen overweg en past prima in een gezellig, sociaal gezin. Wil je kennis maken met Bencho? Kom dan op werkdagen of op zaterdag langs bij het asiel tussen acht uur 's ochtends en twaalf uur 's middags. Animal Shelter Wayaca is bereikbaar op: 582-1623 of kijk op: www.arubaanimalshelter.org. Je kunt ook bellen met de redactie: 732-9333.

Bencho

Dakbewoners Tasa, Bella en Louie

schreven we het tragische verhaal van Tasa, Bella en Louie, ofwel: de dakbewoners. Deze twee broertjes werden samen met hun zusje gespot door bibliotheekbezoekers in San Nicolas. De honden leefden op een dak, midden in de zon, zonder schaduw en met alleen een bak groenig water. De eigenaar bleek niet goed te weten wat hij met de honden aanmoest. Hij vroeg daarom aan medewerkers van Animal Rights Aruba (ARA) om ze te verzorgen. Inmiddels zijn de honden op-

gevangen in Aruba Animal Rescue Foundation (AARF), maar de enige aandacht die deze honden krijgen is die van een verzorger die hen 's ochtends vroeg eten geeft. Omdat het sociale aanhangelijke dieren zijn, verdienen zij een thuis. De honden zijn gesteriliseerd/gecastreerd en ingeënt. Ze zijn ongeveer een jaar oud. *Neem voor meer informatie over deze speelse dakbewoners contact op met foster parent Maja: 563-5355 of ARA-medewerker Alexandra Levens: 593-4265.*

Hondenshow

Er zijn nog plaatsen beschikbaar voor de hondenshow van aanstaande zondag. Van twee uur 's middags tot half zeven 's avonds wordt de show gehouden in Villa Floralina in Moko. Wil jij jezelf en je hond voor de show opgeven? Haal dan een inschrijfformulier bij het asiel of de dierenkliniek in Wayaca. Je kunt kiezen voor de beauty-contest of de tricks-contest. Deelnemers worden beoordeeld door een vakbekwame jury en er zijn leuke prijzen te winnen. Wil je meer informatie over de hondenshow? Bel met 582-1623.

STAART

Een paar weken geleden

Studentenrestaurant Aloe open

ORANJESTAD — Studenten van EPB Hospitality serveren vanaf 15 oktober tot 13 november op dinsdag en woensdag een driegangenlunch in restaurant Aloe. Ze brengen dan in praktijk wat ze aan theorie hebben

geleerd tijdens hun opleiding tot horeca-assistent, bedieningsmedewerker, keukenmedewerker en bakkersmedewerker. Dat doen ze in het bijzijn van echte gasten in een echte restaurantomgeving. Chefs

Kenneth Blom en Reynaldo Maldonado leiden het keukenpersoneel, François Maduro begeleidt het serverend personeel. De lunchtijden zijn van twaalf tot twee uur 's middags. De lunch kost 25 florin persoon en het menu

wisselt elke dag (zie www.epbaruba.com).

Reserveren kan via telefoonnummer 528-9791. De ingang van het restaurant bevindt zich naast de ingang van de school.

Overleden

Antonio Werleman 21-09-2013
Rose Thomas 23-09-2013
Sra. Iraida D. Werleman 26-09-2013
Olivia M. Peterson – Lampe 26-09-2013
Sra. Vda. Rita Y. Kelly – Luidens 26-09-2013

Visit our website
AMIGOE.COM

STICHTING BLOEDBANK ARUBA

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Sharina Henriquez (coördinator)
Alex Laclé
Linda Reijnders
Jackeliene Geeve
Mirte de Rozario (corrector)
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnements)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Distributie:
Zulaika Kelly, Zulma Kock
abbonementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801

Klachten over bezorging?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com

VACATURE

Fluffy Paws Exclusive is een honden trimsalon met passie en heeft momenteel de volgende vacatures:

Assistent hondentrimmen

- Je hebt een enorme liefde voor honden
- Je assisteert de hondentrimmer in zijn werkzaamheden
- Je bent bereid om flexibele uren te werken en op zaterdag
- Je bent lichamelijk in staat om te werken met grote en kleine honden
- Je bent dynamisch, klantgericht, teamplayer en bent stressbestendig
- Je hebt een verantwoordelijke werkhouding en bent bereid om honden te leren trimmen en je verder te bevorderen op dit werkveld.
- Je beheerst engels. Papiamentu is een pluspunt.
- Je kunt zelfstandig werken

Hondentrimmer:

- Je hebt een enorme liefde voor honden
- Je beschikt een hondentrimmer's diploma
- Je hebt minimaal 1 jaar ervaring
- Je bent bereid om flexibele uren te werken en op zaterdag
- Je bent lichamelijk in staat om te werken met grote en kleine honden
- Je bent dynamisch, klantgericht, teamplayer en bent stressbestendig
- Je hebt een verantwoordelijke werkhouding en bent bereid om je verder te bevorderen op dit werkveld.
- Je beheerst engels. Papiamentu is een pluspunt.
- Je kunt zelfstandig werken

Voor meer informatie en om te solliciteren, gaarne Uw sollicitatie brief en CV te mailen naar
fluffypawsaruba@hotmail.com

HAPPY CUSTOMER SERVICE WEEK

Wij bedanken al onze klanten!

Aruba Bank nodigt alle klanten uit om één van onze filialen te bezoeken tijdens de 'Customer Service Week', 30 september – 04 oktober 2013 en dit samen met ons te vieren.

Arubabank®
understands

www.arubabank.com

Caribbean Sea Jazz Festival

‘Food for the Soul’

Het zevende Caribbean Sea Jazz Festival (CSJF) wordt dit jaar op een nieuwe, grotere locatie gehouden. Op 4 en 5 oktober staan artiesten van wereld- en lokale faam op het programma met een unieke combinatie van onder meer jazz, latin, soul en hiphop op de buitenpodia van Renaissance Market Place en het binnenpodium in het Renaissance Convention Center. In aanloop blikt Amigoe elke week tot het festival alvast vooruit met de festivalorganisatie.

Het CSJF mikt dit jaar op vroege bezoekers. Niet alleen treden hoofdacts George Benson en El Gran Combo al om half negen 's avonds op, in plaats van zoals gebruikelijk als afsluiting van de avond, maar ook pakt de organisatie uit met een groot *food court*. Paulien ter Meulen, van de festivalorganisatie, laat weten dat er maar liefst negen restaurants meewerken. Bezoekers kunnen, tegen inlevering van festivalmuntjes, kiezen uit eten van Casa Tua, Cilo, The Dutch Pancake House, Hopi Bon, Spanglish, Starbucks, Cuba's Cookin', Tango en Papiamento. Op de laatste twee na allen restaurants van Renaissance Marketplace. Zoals een echt food court kunnen bezoekers bij verschillende tentjes bestellen en vervolgens op het terras aan tafel eten. "Dus zorg dat je er

vroeg bent", zegt Ter Meulen enthousiast. "Dan kun je gewoon op het festival rustig eten en alvast luisteren naar lekkere muziek." Op beide avonden van het festival kunnen bezoekers al vanaf zes uur 's avonds terecht bij de verschillende restauranttenten. Vrijdag bijt Bambu om zes uur de spits af op het Divi-podium, tegenover Casa Tua en Plaza. Zaterdag is de eer aan Sazon Cubano, ook op het Divi-podium.

De fysieke voorbereidingen voor het festival zijn ondertussen ook in volle gang. Bezoekers van Renaissance Marketplace hebben kunnen zien dat het hoofdpodium

(Padu) en het vip-gedeelte al bijna klaar zijn. Eén van de ingangen van de parkeerplaats is versierd met een stellage en grote posters van het CSJF. Deze week zijn er diverse activiteiten en warm-up shows. Morgen om zeven uur 's avonds is een optreden van School of Music op het Divi-podium, woensdag speelt Sazon Cubano om half acht 's avonds in Arawak Garden. Dezelfde dag treedt The Press Club live op in Casibari Café en op donderdag kunnen bezoekers van Moomba Beach om zeven uur 's avonds genieten van Luci & The Soul Brokers. Al deze warm-up optredens zijn gratis. Zondagavond na

het festival staat om acht uur de dertien koppige Colombiaanse band Gualao op het podium voor Plaza.

De organisatie laat weten dat bezoekers van het festival op 4 en 5 oktober hun transportmiddel bij het Linear Park kunnen neerzetten. Tussen het park en het festivalterrein rijden namelijk shuttles om bezoekers te vervoeren. Bovendien is de parkeerplaats beveiligd. Kaartjes zijn nog beschikbaar bij Superfood, Cliffix, Espiga de Oro, Gallo Rojo, De Palm Tour Hotel Desks, Plaza Book Shops, Wema en Moomba.

Ingezonden

Uitslag

HET VOLK heeft gesproken. De regeringspartij heeft gewonnen. 13 zetels, een beetje een zure overwinning. De 14, absolute meerderheid, is niet gehaald. 15 zetels was een grap. Uitgangspunt was niet 12 zetels, maar 10 harde zetels en 2 restzetels cadeau. De radio's zouden geen politieke propaganda meer uitzenden na woensdagnacht twaalf uur. Vrijdag zei een radiostation dat ze voorzichtig zouden zijn, omdat ze een waarschuwing hadden gekregen. Ze wilden niet nagaan hoe laat de kandidaten zouden gaan stemmen. Een ander station belde de minister juist op om te weten wanneer hij ging stemmen. Wat later liet het voorzichtige station een scheldkanonnade los. Dat allemaal op verkiezingsdag. Het is niet mooi dat er geen begroting werd gepresenteerd bij de opening van de Staten. Het zwarte koffertje bleef leeg. Ze hadden best een voorlopige begroting kunnen indienen. Iedereen begrijpt dat je geen echte begroting kunt indienen zo vlak voor de verkiezing. In november komen ze dan met de echte, de katerbegroting. Er moest trouwens nog een lening worden afgesloten om de zaak kloppend te maken. Men kon die PM opvoeren of als voorschot op de gasinkomsten van 2023. Dit was de laatste kans voor 14 zetels. In 2017 zal het min-

der zijn. Als Aruba dan nog bestaat of ertoe doet. Misschien is Aruba al weggezonden onder de loodzware schuldenlast. PDR blijft oppermachtig voor zaken die een absolute meerderheid vereisen. De ex-directeur van de Centrale Bank Aruba (CBA), die overigens een aanvaring had met de vorige premier, zegt dat de regering zich niets aantrekt van de Raad van Advies, de Algemene Rekenkamer, het Centraal Bureau voor de Statistiek en CBA. Ze trekken zich ook niets aan van debatregels. Ze lijken zich ook niets aan te trekken van het parlement. De nieuwslezer die de ex-directeur interviewde zei dat hij er helemaal depressief van werd. De ex-directeur zei zeven jaar geleden dat het vijf voor twaalf was. Hoe laat is het nu? De oppositie zegt dat de verkiezingen een carnaval zijn geworden. Hierna komt de kater. De oppositie waarschuwde voor berichten van gas en olie, goud en diamant op het laatste moment. Zou een stukje Zuid-Afrika onder Aruba zijn geschoven, een 100 miljoen jaar geleden? Een oppositielid zegt dat de regering zelf moet gaan herstellen wat ze kapot heeft gemaakt. De groenen feestten erop los. De gelen ergerden zich veel en groen.

Ze zeggen dat alle Arubanen moeten stemmen. Stemmen kunnen Nederlandse staatsburgers die ingezetene zijn van Aruba. Het Arubaanse staatsburgerschap bestaat niet. Hoe word je Arubaan als je niet uit Arubaanse ouders op Aruba geboren bent. Ik weet het niet. Veel rum drinken? Met een grote buik rondlopen? Sommige mensen zeggen dat een Arubaan iemand is die het beste voorheeft met het eiland. Dan zijn politici geen Arubanen. Ze denken alleen aan zichzelf, de hunnen. De groenen vierten feest. De gelen ergeren zich groen en geel aan de muziek en het gedoe, sluiten ramen en deuren en halen de vlag omlaag. Veel sterkte, geluk en wijsheid voor de nieuwe regering.

FAVIO EDUARDO
Aruba

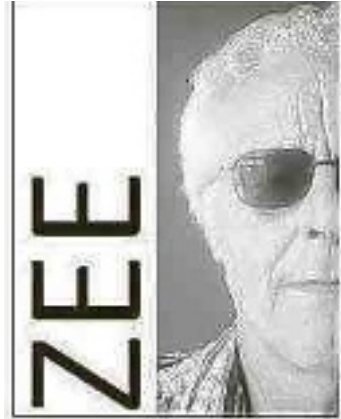
De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

COLUMN

De avond van de slechte pakken

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Het leukste aan verkiezingen is toch wel de uitslagenavond. Dus had ik me vrijdag lekker voor de tv geïnstalleerd. Ik had natuurlijk de verkiezingsbijlage erbij kunnen pakken om nauwgezet alle uitslagen in de schema's te noteren, maar dat doet me toch te veel denken aan schaatswedstrijden in de tijd van Ard en Keesie. We zitten nu in het digitale tijdperk en de computers op de tv kunnen me veel sneller dan ik kan rekenen op de hoogte houden van trends en tussenstanden. Eigenlijk was de uitslag al heel vroeg duidelijk: winst voor AVP en verlies voor MEP. Alleen de restzetels zorgden nog voor enige spanning. Uit verveling zapte ik daarom maar wat langs de Arubaanse kanalen om eens te kijken waarin de presentaties verschilden. Voor de uitslagen hoefde ik dat niet te doen, die werden centraal aangeleverd en tegelijk op alle zenders gepre-

senteerd. Wel op een uiterst onhandige manier. Terwijl de cijfers al voorgelezen werden, moesten wij nog kijken naar reclame voor een bureau. Zouden ze bij het reclamebureau niet rekening gehouden hebben met de irritatiefactor? Reclame slaat om in antireclame als het ergenis oproept. Wanneer de bureaustool uit beeld verdween, kwam de eigenlijke uitslag op het scherm, maar dan weer in een knullige volgorde. Eerst alle non-informatie, zoals het aantal ongeldige stemmen en het aantal stemmen voor de partijen. Daar heb je dus niets aan, je wilt zien hoeveel de partijen erop vooruit en achteruit zijn gegaan. Dat kreeg

je pas veel later in beeld.

Kanaal 22 en ATV hadden een statische presentatie, TeleAruba probeerde het wat dynamischer te maken en had een mooi overzicht van het eiland en de stembureaus. Maar Ivo, ga niet steeds met de rug naar de kijkers staan en stop die smartphone weg. Af en toe leek het of de smartphone belangrijker was dan de kijker. ATV en TeleAruba hadden ook een soort hoofdboekhouder in dienst genomen die wijze woorden mocht uitspreken over de gepresenteerde cijfers. Om te laten zien dat het inderdaad om een wijze man ging, had ATV een boekenkast als achtergrond gebruikt. Een beetje overdreven, want men had in het gebouw klaarblijkelijk maar zes boeken kunnen vinden die nu verspreid op de planken stonden. Volgende keer mij maar even bellen, want ik heb nog dozen vol boeken staan. Maar wat is er tegenwoordige met de colberts aan de hand? Ik heb nog een paar jasjes in de kast hangen, maar die zijn klaarblijkelijk snel ouderwets aan het worden. Met die overdreven grote schouderopvullingen lijken de presentatoren

op de stripfiguur Jerommeke uit Suske en Wiske, een karikatuur van een bodybuilder. ATV ontrook zich gelukkig aan deze modegril, maar Kanaal 22 was af en toe schermvullend met het colbert van de presentator. En dat zegt wat, want wij hebben een breedbeeld-tv. De aircro in de uitslagenzaal stond waarschijnlijk te koud, want het colbert op 22 was ook nog eens tot bovenaan dichtgeknoopt. Of zou de presentator zijn stropdas vergeten zijn? Over vier jaar mogen ze wat mij betreft wel een andere kledingadviseur aantrekken. Met al die randverschijnselen was de uitslagenavond best goed door te komen. Over de uitslagen is verder weinig te melden. De overwinning van AVP kwam niet onverwacht. De zetelverdeling komt zelfs redelijk overeen met de verhouding in aantallen auto's tijdens de verkiezingsparades. Zo bekeken zijn de verkiezingen zelfs overbodig, we kunnen de zetels ook verdelen door gewoon de lengtes van de optochten te vergelijken. Een democratie op wielen, daarmee halen we als klein landje vast wel het internationale nieuws.

ORANJESTAD — Dat Mike Eman (AVP) populair is onder immigranten op het eiland, bleek vrijdag tijdens zijn overwinningstoets bij zijn partijhuis. Rond elf uur 's avonds, voordat Eman arriveerde, werd er al op straat gedanst en gefeest en vertoonde het straatbeeld op Aruba veel gelijkenis met Zuid-Amerikaanse verkiezingstaferelen. Eman drukte later zijn dank aan de Latino-aanhang ook in het Spaans uit tijdens zijn overwinningstoetspraak. In het partijhuis vierden de Arubanen, Latino's, Creolen en hier en daar een verduaalde Europese Nederlander al feest voordat de officiële uitslag bekend was. Ook al gaf het tv-scherm aan dat er nog een paar tellingen te gaan waren, met een luid en duidelijk 'eso' werd AVP al in de slingers gehangen.

Salud!

De vergeten leefstijlfactor

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijkse leven door de bril van de gezondheid. Vanwege de verkiezingskrant van afgelopen zaterdag verschijnt deze rubriek vandaag. Voor reacties op de column: dokterhenry@outlook.com.

In de gezondheidscampagnes tegen overgewicht en obesitas ligt het accent op twee leefstijlfactoren: gezonde voeding en voldoende beweging. De redenering is eenvoudig, als er onvoldoende energie wordt verbrand en/of te veel calorieën (energie) worden ingenomen, dan vindt opslag in de vorm van vet plaats. We worden dan dikker. Gezonde voeding is natuurlijk meer dan niet te veel calorieën. Voldoende fruit en groente, niet veel zout, suiker en vet, geen of beperkt alcohol, voldoende water. Als het lukt voeding

en bewegen goed in balans te houden, goede eet- en beweeggewoontes op te bouwen en te borgen, dan zou het doorgaans moeten lukken om het gewicht te managen. Mocht dat niet lukken, dan kan professionele hulp zinvol zijn. Soms spelen naast leefstijlfactoren ook biologische factoren een rol bij overgewicht. Gewichtsmanagement blijkt echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. Zeker in de zogeheten obesogene omgevingen. Dat zijn omgevingen waarbij de ongezonde keuze makkelijker is te maken dan de gezonde keuze. Als er bijvoorbeeld te weinig mogelijkheid is tot wandelen en bewegen. Weinig trottoirs, geen fietspaden, geen speelplaatsen. Onvoldoende of geen gymnastiek op scholen. Of moeilijk groente en fruit te bemachtigen, omdat het bijvoorbeeld schaars of te duur is. Junkfoodwinkels nabij scholen staan ook sym-

bool voor een obesogene omgeving. Hetzelfde geldt voor televisies op kinderkamers of ouders die hun kinderen te vet, te zout en te zoet (suiker) eten en drinken geven.

Slaap, de vergeten factor Amerikaans onderzoek brengt een andere leefstijlfactor aan het licht. Wat blijkt? Parallel aan de stijgende curve van overgewicht en overgewicht in de afgelopen decennia blijkt sprake van een verontrusten- de stijging van slaaptkort, onder zowel volwassenen als kinderen. Bij meer dan de helft van de verkeersongevallen blijkt slaaptkort een rol te spelen. Met te weinig slaap zijn we vermoeid en prikkelbaar. Concentratie en geheugen zijn verminderd. Het risico op fouten neemt fors toe. Chronisch slaaptkort kan ook hoge bloeddruk met zich meebrengen, dat wil zeggen ook hart- en vaatziekten.

Ook kan ongevoeligheid voor insuline optreden. Zonder slaap geen herstel, uitputting ligt op de loer. Onderzoekers zien ook een samenhang met overgewicht en obesitas. Slaaptkort verandert de stofwisseling in negatieve zin. Er wordt relatief meer spierweefsel verbrand, terwijl meer vet wordt opgeslagen. Er wordt minder leptine uitgescheiden, een hormoon dat bijdraagt aan een verzadigd gevoel na eten. Terwijl meer ghreline,

een hormoon dat de eetlust opwekt, wordt afgescheiden. Met slaaptkort gaan we dus meer eten en minder vet verbranden. Bovendien leert psychologisch onderzoek dat we bij mentale vermoeidheid veel slechter ons (gezondheids)gedrag kunnen controleren. Bij slaaptkort neigen we minder tot bewegen, we zijn immers moe. Ziedaar hoe slaaptkort het succes van mooie voornemens ten aanzien van gezonde voeding en voldoende beweging kan doen verdampen.

Kunstlicht Onderzoekers zien de toename van slaaptkort in de samenleving vooral als gevolg van het steeds goedkoper worden van kunstlicht. Niet alleen de lampen in huis, maar ook het felle licht van de televisie- en computerschermen, van iPad tot pc en mobiele telefoonjes. Veelal zien we die lichtbronnen ook ver-

schijnen in de slaapkamers. Steeds langer wordt op al die schermpjes getuurd, vaak ten koste van de nachtrust. Onderzoekers spreken van sociale jetlag, omdat door het te laat gaan slapen effecten optreden vergelijkbaar met het reizen van de ene tijdzone naar de andere. Vaak blijken kinderen van ouders die te weinig slapen, ook te weinig te slapen. Jonge kinderen die negen tot tien uur slaap nodig hebben, moeten het dan met bijvoorbeeld zeven tot acht uur doen. 'Dat is toch twee tot drie uur langer dan mij', roept dan een ouder die maar vijf uren slaapt. Velen laten zich ook misleiden door de zogeheten 'tweede wind'. Het is een verschijnsel waarbij later op de avond er nog even een opleving van alertheid en energie plaatsvindt. Evolutiebiologen zien de reden daarvoor in vroegere tijden in het wild, toen vlak voor het slapen, een

veilige plek moest worden gezocht. Daartoe is dan even extra aandacht en energie nodig. Deze korte opleving wordt echter weer ongedaan gemaakt door het slaaphormoon melatonine, dat voor en in de nacht in grotere hoeveelheden wordt uitgescheiden. Echter, als de ogen en hersenen weer worden blootgesteld aan licht, bijvoorbeeld door nog tot laat achter de computer te zitten, dan vindt geen toename van melatonine-afscheiding plaats, en duurt de 'tweede wind' voort. We kunnen moeilijk of niet inslapen, en zullen vermoedelijk opstaan en slechtere kwaliteit van leven ervaren. Op tijd, liefst dezelfde tijd naar bed, ook ongeveer dezelfde tijd opstaan. Tot ruim anderhalf uur voor het slapen gaan geen blootstelling aan (fel) licht. Voorlichting over slaaphygiëne zou een vast onderdeel van de gezondheids-campagnes moeten zijn.

PS: ‘Hervorming is slechts marketingslogan’

Pais: Reforma vormt gevaar

WILLEMSTAD — Pais ziet Reforma, het plan waarmee MFK-leider Gerrit Schotte het politiek systeem op Curaçao wil hervormen, als een gevaar voor de ontwikkeling van het eiland. Volgens Pais-leider Alex Rosaria is Reforma een masker om de screeningswet terug te draaien.

Over Reforma is tot nu weinig inhoudelijk bekendgemaakt. Feit is dat Schotte af wil van het fenomeen van zetelroof dat volgens hem tot grote politieke instabiliteit heeft gezorgd op Curaçao. Rosaria benadrukt dat hij de hervorming die Schotte voorstaat niet steunt. “Democratie is een systeem waar waarden centraal staan. Democratie is niet een systeem waarbij er sprake is van concentratie van macht, het opleggen en het nagaan hoeveel steun je hebt. Wanneer je je democratisch systeem wilt veranderen of moderniseren dan moet je rekening houden met centrale waarden zoals gelijkheid, verbod op discriminatie, mensenrechten en menselijke waardigheid en erkenning van diversiteit in de samenleving.” Rosaria ziet Reforma als een

cosmetische aanpak van de problemen waarmee het eiland op dit moment kampt. “We zijn het er niet mee eens dat Statenleden niet meer naar hun geweten moeten luisteren maar naar de partijdisciplines moeten handelen. Wij kunnen ons het gevaar voorstellen dat dit kan zijn, wanneer een partij in de greep van de maffia is en van haar Statenleden eist dat zij de opdracht van de Godfather opvolgen. Zij spreken van een gekozen president, maar ik lees nergens van een *checks and balances*. Op dit moment kunnen de Staten een premier afzetten, maar bij een gekozen premier is dit niet meer mogelijk. Men zegt niet wat hiervoor in de plaats moet komen.” Pais hecht veel belang aan het goed functioneren van *checks and balances* in de lo-

kale democratie. “Ons huidige systeem is niet perfect, maar wij moeten ervoor waken dat wij niet van de regen in de drup terechtkomen.” Rosaria verwijst naar de toespraak van de voorzitter van de Koloniale Raad Jossy Henriquez van 31 maart 1938, waar hij stelde: “Goed bestuur (is) niet afhankelijk van den vorm, maar wel van de mannen, die het samenstel uitmaken.” Volgens Rosaria is de belangrijkste tekortkoming van het bestuur van het eiland niet de vorm, maar het gebrek aan capaciteit, transparantie en integriteit van veel be-

stuurders. Ook PS-voorzitter Edward Joseph liet zich afgelopen zaterdag tijdens de wekelijkse partijbijeenkomst van zijn partij zeer kritisch uit over Reforma. Joseph omschreef het plan van Schotte als een marketingslogan, die populair klinkt, maar weinig inhoud heeft en waar alle betrokkenen geen antwoord kunnen geven op zaken zoals ‘wat, hoe en wanneer’, wat voor gevolgen dit heeft voor de screeningswet en hoe zij aan een tweede meerderheid in het parlement zullen komen om de staatsregeling aan te passen.

Duizendpoot

PS-Statenlid Jaime Cordoba diende afgelopen zaterdag MFK-voorzitter Amerigo Thodé op een opvallende manier van reuk. Thodé had onlangs de PS vergeleken met een duizendpoot die haar kop heeft verloren, na de moord op haar leider Helmin Wiels. De reactie van Cordoba: “Hij zei dat sinds onze kop eraf is gevallen, wij een duizendpoot zijn geworden met heel veel pootjes. Maar laat ik het nu tegen jou zeggen, jullie hebben onze kop afgehaakt. Als je dat wilde horen, dan zeg ik het nu tegen je. En ik neem geen enkel woord terug.”

Leeflang aan Asjes

‘Draai benoeming terug’

WILLEMSTAD — Onafhankelijk Statenlid Omayra Leeflang vraagt premier Ivar Asjes (PS) of hij bereid is om de benoeming van zijn echtgenote Tara Asjes-Prins in het bestuur van CTDF terug te draaien. Haar vraag aan de minister komt nadat coalitiepartij Pais zich tegen de voordracht van ambtenaren en medewerkers van ministers in Raden van Commissarissen (RvC's) heeft uitgelaten.

De adviseur corporate governance had in haar advies van 16 mei gesteld geen bezwaren tegen de benoeming van Asjes-Prins te hebben, maar plaats wel haar vraagtekens bij haar aanstelling. “Conform de code dient de commissaris die benoemd wordt op basis van een specifieke voordracht zijn taken te vervullen zonder mandaat van degenen, die hebben voorgedragen en onafhankelijk zijn taak te vervullen van de bij de onderneming betrokken deelbelangen. (...) Tevens dient elke schijn van belangenverstrengeling te worden vermeden. In het licht van het voorgaande is de benoeming van een ambtenaar dan

wel een aan hem gelijkgestelde functionaris bij de overheid in beginsel onvermijdelijk met de code (corporate governance). Slechts in bijzondere gevallen kan van deze bepaling van de code worden afgeweken. Dit dient echter deugdelijk gemotiveerd te geschieden.” Het is op dit advies, waarop Pais-minister Stanley Palm (Economische Ontwikkeling) reageert en aan SBTNO te kennen geeft dat gezien het werk- en denkniveau van Asjes-Prins aangenomen kan worden dat ze zich voldoende professioneel opstelt en in staat is haar functies van ambtenaar en commissaris gescheiden te houden en als zodanig naar eer en geweten zal functioneren, zoals

de door haar ondertekende verklaring van commissaris aangeeft. Maar sinds de brief van Palm heeft zijn partij aangegeven het niet eens te zijn met de voordracht van ambtenaren en medewerkers van commissarissen in RvC's. Leeflang spreekt haar steun voor het standpunt van Pais uit, omdat deze geheel conform de code corporate governance is. Volgens Leeflang is de steunbetuiging van Pais aanleiding om te constateren dat met de steun van haar ene Statenzetel er geen meerderheid in de Staten is voor de voordracht van Asjes-Prins. Dit is voor haar aanleiding om premier Asjes te vragen of hij de benoeming van zijn echtgenote wil terugdraaien. Verder wil Leeflang van Asjes weten of hij er zich bewust van is dat het doorgaan van haar aanstelling precedentscheppend is, waardoor ambtenaren in RvC's van overheids-nv's benoemd kunnen worden.

Advertenties Curaçao

JIG SAW SPECIAL

ANG 199,-
US\$ 134,-

HITACHI FCJ6SV3 JIGSAW

- VARIABLE SPEED MOTOR
- DUST EXTRACTION ADAPTOR
- SOFT GRIP HANDLE
- LARGE TRIGGER FOR EASY OPERATION
- POWER INPUT OF 400W
- 220 VOLT

Offer in ANG valid on Curaçao, ext. tax. Offer in USD valid on Bonaire. While stock lasts.

Curaçao Groot Davelaar, tel 737 6288
Caracasbaaiweg, tel 767 6388
Bonaire tel 717 5560

CARIBBEAN FASTENERS

Aan de slag voor een lach!

Cosy Closures
Curaçao

clinicdowns.an

Met 4-koppig managementteam van ROP

Balborda op werkbezoek in Pietermaai

WILLEMSTAD — De minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Earl Balborda (PNP), heeft vanochtend samen met het onlangs ingestelde vierkoppige managementteam, dat de uitvoeringsorganisatie Ruimtelijke Ontwikkeling en Planning (ROP) tijdelijk aanstuurt, een bezoek aan Pietermaai gebracht. De minister en het team hebben tijdens een wandeling kennis genomen van de aanwezige bouwontwikkelingen en de met hekwerk afgehekende stegen.

De Amigoe was tijdens de wandeling, exclusief op uitnodiging van de minister, aanwezig. Tijdens de rondleiding zijn verschillende stegen zoals de Tafelsteeg, Wittesteeg, de Draaiweg, de Roodesteeg en locaties bezocht. De eerste steeg die werd bezocht is de publieke Tafelsteeg, die door Jewel Investment & Management Group NV van klinkerbestrating en plantenbakken is voorzien, waardoor het verkeer hier niet meer kan passeren. “Dit is dus van de overheid?”, aldus de vraag van de minister, die daarop de toelichting van het team krijgt dat het inderdaad een publieke steeg is. Dezelfde vraag wordt door de minister een kwartier later bij de Draaiweg gesteld als hij op het terras van het restaurant

Het team heeft ook naar de landwinning bij Rock Beach gekeken.

Ginger staat. Verder bleek vanochtend, omstreeks 10.00 uur, het hek van de Roodesteeg op slot te zijn, waardoor deze publieke steeg ook niet te betreden was. Het team verklaart prompt dat de ontwikkelaar in het verleden toestemming heeft gekregen om 's nachts tot afsluiting (voor onder andere beveiliging en tegengaan van materiaal diefstal, red.) over te gaan, maar de afspraak ‘was duidelijk dat het hekwerk vanaf zes uur 's ochtends weer open dient te zijn’. Gedurende de wandeling werd de minister ook door Anne Marieke Holten van Jewel Investment – de ontwikkelaar van vele restaura-

ties van monumenten in het gebied – begroet. Zij legde Balborda uit dat de steegjes met hekwerk worden afgesloten, ter veiligheidsverhoging en bescherming voor de bewoners. “We hebben de buurt voor de bewoners ook mooi gemaakt en daar gaan we gewoon mee verder, toch?”, aldus Holten tegen de minister. De minister laat hierop weten ‘bezigt te zijn met een kennisgeving van de situatie, waarop er een evaluatie zal plaatsvinden en gekeken zal worden hoe verder te gaan’. Op de vraag aan Holten of zij tegenover de Amigoe een reactie wilde geven op de berichtgeving van de krant over dit onderwerp, wilde zij niet

De minister sprak tijdens de wandeling met verschillende bewoners.

ingaan. Ze raadde wel aan, al wijzend naar twee oudere dames in de steeg ertegenover, om met de bewoners te praten, die de Amigoe ‘wel zouden vertellen wat Jewel qua bescherming en veiligheidsverhoging voor ze heeft betekend’. De minister die op dat moment al met de dames in gesprek was, kreeg de uitleg dat zij zich ‘ingesloten voelen en dat ze 's avonds vroeg thuis moeten zijn omdat de hekken anders gesloten zijn’.

De minister wordt tijdens de rondleiding uitvoerig geïnformeerd door het vierkoppige managementteam, dat wordt gevormd door Lionel Janga, Darwin de Lanoy, Liorgo Rosa en Agneta Janga. Ieder heeft een eigen takenpakket. Zoals de Amigoe eerder heeft gemeld is het team voor een bepaalde periode aangesteld om onder andere binnen een

halfjaar een significante inhaalslag binnen de uitvoeringsorganisatie te realiseren. Zo zijn de aandachtsgebieden van het managementteam het realiseren van een inhaalslag bij de behandeling van vergunningsaanvragen, de reeds lopende aanvragen, en de problematiek rondom illegale bouwwerkzaamheden op overheidssterreinen.

Plasterk en Asjes tekenen protocol

Vervolg van pagina 1

Ook handelt het protocol over de uitvoeringsinstantie die zich zal bezighouden met de door de Europese Commissie voor de Curaçaoese wijken uitgetrokken 25 miljoen gulden. Dit zal IMG (International Management Group) zijn en niet Usona, zoals eerst het geval was. Aanleiding is een beslissing van de Europese Commissie om de samenwerking met Sona en Usona te beëindigen vanwege een fraudeonderzoek. Over de stand van zaken van dit onderzoek kon Plasterk desgevraagd vandaag niets zeggen. De minister sprak vandaag verder met Asjes en diverse andere ministers onder meer over de overheidsfinanciën, economische ontwikkeling en de raffinaderij. Plasterk benadrukte tijdens de persconferentie dat er een uitstekende verhouding is tussen de regeringen in Willemstad en in Den Haag.

INVITATION
FRIDAY, OCTOBER 11, 2013

Organized by: Living Leadership Foundation

Date : Friday, October 11, 2013
Time : 8:00 AM – 12:00 Noon
Venue : Santa Barbara Resort / Arawak Ballroom
R.S.V.P. : livingleadershipfoundation@gmail.com

For more information please call one of the following numbers: 599-9-7381030, 599-9-7474461, 599-9-5211055 or 599-9-5628862

RESERVE YOUR TICKETS EARLY!
Corporate Group Rate: US\$ 900.= (10 persons)
General Ticket: US\$ 97.= per person

Living Leadership Foundation takes great pleasure in inviting you to its leadership event:

"REACHING YOUR GREATEST POTENTIAL"

Paul MARTINELLI

Paul Martinelli, President of the John Maxwell Team and an internationally acclaimed speaker, trainer and coach will speak on two topics:

- Purpose, Vision & Goals
- Change your Thoughts, Change your Results

Paul Martinelli is the President of the John Maxwell Team, an elite group of certified coaches and communicators mentored by renowned leadership expert and New York Times best-selling author John Maxwell.

For Paul Martinelli, it's all about belief -- and hard work. A high school dropout from a Pittsburgh working-class family, Paul overcame a stuttering disability and potentially dim future to rise from janitor to multi-millionaire entrepreneur. "There's real power in challenging the conviction of what you believe about yourself," Paul says, "I'd thought that life was lived by default, not by design. It never occurred to me that anything was possible with persistence and action."

In the last seven years, Paul has developed himself as a top coach and training specialist, establishing his own company and becoming an internationally sought after coach, trainer and speaker. Paul has shared the stage with personal development masters as John C. Maxwell, Bob Burg, Les Brown and Zig Ziglar.

Paul's company, Martinelli and Associates, specializes in providing consultant training certification and individualized coaching and mentorship.

www.paulmartinelli.net

This Saturday October 5th

TEST "DRIVE"

BLACK & DECKER **DEWALT**

AT THE WIMCO

AWESOME WAREHOUSE SALE

Black & Decker and DeWALT professionals will be on site for LIVE demonstrations and answer your questions **1 Day ONLY: SPECIAL PRICES** on all tools & accessories!

WIMCO

Sales • 421.1320 • Sta. Maria • 322.1320 • www.wimco-ba.com
All our products carry our WARRANTY seal!

Bestuur en directie Fundashon Sta. Martha vragen opheldering

WILLEMSTAD — Advocaat Bertie Braam heeft PS-minister Jeanne-Marie Francisca van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) namens het bestuur en directie van Fundashon Tayer Soshal Santa Martha om opheldering gevraagd. Afgelopen donderdag zijn volgens hem zijn cliënten onterecht op non-actief gesteld. Uiterlijk 4 oktober verwacht de advocaat een reactie van de minister.

Bovendien zijn een aantal computers van de stichting in beslag genomen en zijn de sloten van de deuren veranderd. Voordat Braam namens cliënten de nodige stappen zal ondernemen tegen de non-actiefstelling wil hij onder andere weten waarop de minister de beschuldigingen en verwijten zoals verwoord in de brief van 26 september aan zijn cliënten zijn gebaseerd. Verder vraagt de advocaat of zijn cliënten allemaal zijn gehoord alvorens de minister tot de op non-actiefstelling is overgegaan. Ook wil hij weten door wie ze zijn gehoord en of ze voldoende tijd hebben gehad om zich te verweren. Daarnaast vraagt Braam of er aan haar besluit om de bestuurders op non-actief te stellen een besluit van de Raad van Ministers ten grondslag ligt. “Zo niet,

waaraan ontleent u de bevoegdheid om de bestuurders op non-actief te stellen?”, aldus Braam in zijn brief. Ook stelt hij de bevoegdheid van de minister ter discussie om de directeur en de andere leden van het managementteam op non-actief te stellen. Pas nadat de minister zijn vragen heeft beantwoord zal hij met zijn cliënten verder beraaden over de te nemen stappen.

Braam vertegenwoordigt bestuursleden Mayra Coffie, Sherdon Gerly, Liévanna Dort en Geron Sherptong en directeur Sharlon Melfor. Verder bestaat het managementteam uit Denise Malthilda-Priest en Shadianara Granville-Bitorina. Allen willen hun naam zuiveren.

Misbruik
Minister Francisca besloot

donderdag de leiding van de sociale werkplaats naar huis te sturen nadat ze klachten over fysieke en lichamelijk mishandeling en malversaties had binnengekregen. PS-parlementariër Jaime Cordoba staat achter het besluit van de minister. Ook bij hem kwamen klachten binnen over de nare behandeling die de werknemers daar zouden krijgen. “Niet alleen fysiek, maar ook mentaal worden de mensen daar mishandeld”, zei Cordoba afgelopen zaterdag tijdens de partijbijeenkomst in Soberano City. Hij was met name niet te spreken over de aanduiding van degenen die daar werken. Ze worden deelnemers en geen werknemers genoemd en dat vindt hij denigrerend. Ook berispte

Cordoba bestuursvoorzitter Mayra Coffie. Volgens hem liet ze toenmalig minister van Soaw Hensley Koeiman (MAN) een contract van drie maanden voor 50.000 gulden tekenen. “Gewetenloos”, aldus Cordoba. Ook de maaltijden die aan de werknemers voor 6 gulden per dag worden verkocht zijn volgens hem benedenmaats en de prijs niet waard. Verder hekelde hij het maandsalaris dat de directeur zou ontvangen. Deze zou tussen de 12.000 en 13.000 gulden zijn, terwijl zijn voorganger 8000 gulden per maand kreeg. De plannen om van het oord een toeristische trekpleister maken door jet-ski's te gaan verhuren, viel ook niet in goede aarde bij de PS-parlementariër.

Geldzorgen

De werknemers van de sociale werkplaats Sta. Martha zijn bezorgd om het loon dat ze aanstaande vrijdag moeten krijgen. Nu de directie en het bestuur naar huis zijn gestuurd, weten de werknemers niet wie er nu voor de tweewekelijkse salarisbetaling zorgt. De werknemers zeggen dat ze het geld nodig hebben en dat ze niet op uitstel kunnen wachten.

Voorwaardelijke geldboete na vernieling auto

WILLEMSTAD — De Haitiaanse vrouw Florance Doralice (28) kreeg onlangs een voorwaardelijke geldboete van 1000 gulden en twee jaar proeftijd opgelegd door het hof, voor de vernieling van een auto. Daarnaast moet Doralice ruim 900 gulden betalen aan schadevergoeding.

Doralice begaf zich op 13 april vorig jaar woensdag naar de woning van de man H., na een langspekend zakelijk geschil met diens zoon. Het lukte haar niet door middel van onderhandelingen of via civiele of strafrechtelijke weg genoegdoening te krijgen waarop ze verhaal ging halen.

Doralice verklaarde tegenover de politie dat zij uit boosheid de voor- en achterruit van de Ford vernielde. Zij veronderstelde ten onrechte dat het de auto was van de zoon van H.

In de eerste aanleg werd ze hiervoor op 22 maart tot veertien dagen celstraf geheel voorwaardelijk veroordeeld, twee jaar proeftijd en het betalen van een schadeclaim van 922,20 gulden. De procureur-generaal (PG) heeft tijdens de behandeling van de zaak in hoger beroep echter drie maanden voorwaardelijk celstraf geëist. Het hof was het niet met de eerste rechter noch de PG eens en legde Doralice een mildere straf op. Het hof acht het hierbij – anders dan de eerste rechter – nauwelijks van belang aan wie de auto toebehoort. Indien de auto het eigendom was gebleken van de man waarmee zij het geschil heeft, had de verdachte eveneens een strafbaar feit gepleegd, aldus het hof. Daarnaast hielden de drie rechters rekening met het feit dat de verdachte een blanco strafblad heeft en legden haar een voorwaardelijke geldboete op.

Twee aanhoudingen in verband met drugs

WILLEMSTAD — Bij een politie-inval van de eenheid Dienst Speciale Zaken (DST) zijn afgelopen zaterdag twee mannen aangehouden. De inval werd gedaan in een huis op Coronet en hield verband met drugs. De 36-jarige R.A.P. en de 59-jarige M.S.A.M. werden ter plekke aangehouden, beiden op verdenking van het overtreden van de Opiumwet. In het huis trof de politie cocaïne, marihuana, cash geld en verschillende artikelen en producten die gebruikt worden voor het verpakken van drugs. Alles werd in beslag genomen. De beide mannen werden ingerekend en voorgeleid. Op de foto de in beslag genomen goederen: een weegschaal, plastic zakjes gevuld met cocaïne en met marihuana, een plastic zak gevuld met cash geld, zeeffjes, een huls, rietjes gevuld met cocaïne en losse rietjes.

Waarschuwing voor zuidkust Kwal ‘Pechi Portugues’ gesignaleerd

De ‘pechi portugues’ oftewel het Portugees oorlogsschip

WILLEMSTAD — Het afgelopen weekeinde is bij Caracasbaai een Portugees oorlogsschip gesignaleerd. Een persoon raakte met de kwal in aanraking. Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur laat een waarschuwing uitgaan aan de bevolking. De kwal houdt zich namelijk deze tijd van het jaar vaak aan de zuidkust op.

“Het is eigenlijk elk jaar zo dat deze kwal zich rond deze periode laat zien. Het heeft te maken met de verandering van de richting van de wind”, zo laat het ministerie weten. “Mensen die deze dagen de zuidkust bezoeken moeten extra alert zijn.” Een Portugees oorlogsschip

is gemakkelijk te herkennen aan de lila of paarse ‘kop’ die eruit ziet als een plastic zak of ballon gevuld met lucht. Dit deel van de kwal, zo’n 25 centimeter groot, komt boven het water uit. De tentakels echter zijn onderwater en die kunnen behoorlijk lang zijn. “Tot zo’n 15 meter.”

Advertenties Curaçao

Surprise

SBN Doormanweg 55
Tel: 7382488

ALLES VOOR UW
RESTAURANT, BAR EN
PROFESSIELE
KEUKEN VINDT U NU
OOK BIJ
Surprise

HANOS
INTERNATIONALE HORECA GROOTHANDEL
Er gaat een wereld voor u open.

Sinds kort vertegenwoordigd SURPRISE Horeca groothandel
HANOS INTERNATIONAL

Bevolkingsonderzoek borstkanker

Het is maar dat U het weet ?!

Wacht niet op een oproep. Doe mee aan het bevolkingsonderzoek van Fundashon Prevension naar borstkanker. Voorkomen is beter dan genezen, toch?

fundashon prevension

Klipstraat 11, Otrobanda, 4623380
info@fundashonprevension.com

Handmade in Curaçao for you....

“at SEAQUARIUM BEACH BOULEVARD”

ACE - SBO AVOND /ONLINE OPLEIDINGEN
gaat 15 oktober 2013 van start

Bedrijfsadministratief Medewerker

Boekhoudkundig Medewerker

Administrateur

Bank- en verzekering Medewerker

Marketing & communicatie

Toerisme en meer.....

NOG ENKELE PLAATSEN BESCHIKBAAR. Voor informatie/inschrijving: Tel. 461-0239 of 513-7321 email: info@ace-college.com website: www.ace-college.com

RESTAURANT DE KLEINE WERELD

Terug van weg geweest!!!

Steengrill Special

Elke dinsdag en woensdag

Keuze uit vlees of vis, inclusief frietjes, salade, sausjes en nog veel meer.
Normaal **Nafl. 36.50** nu voor maar **29.50 pp** (min 4 personen)

Geldig t/m 18 december 2013
Reserveren gewenst

Bar, restaurant en marina De Kleine Wereld
Caracasbaaiweg 407n / tel: +5999 747 5555 / 523 3119 / 528 8881
info@restaurantkleinewereld.com / www.restaurantkleinewereld.com

TV • HOME THEATRE • STEREO'S • REFRIGERATORS • GAS RANGES • WASHERS • Ovens • DISHWASHER • FANS •

up to 70% OFF

Our awesome WAREHOUSE SALE 1 day only... Don't miss it!

On our Saliña parkinglot
Saturday October 5th 9 am to 3 pm

There are even **Fls.1,= items!**

FREE **for our customers**

SHOWROOM will be open

Yudando Bo Tur Dia

Saliña ☎461.1833 • Sta. Maria ☎969.3050 • www.wimco-bv.com
All our products carry our WARRANTY seal!

Cruise aanbieding

Pullmantur Cruises
MS Monarch***
8 dagen, vertrek vanaf Curaçao naar o.a. Aruba, Venezuela en Panama

2-persoons buitenhut o.b.v. **All Inclusive**
Nederlandsprekende hostess
Vertrek 23 okt. en op alle woensdagen van 6 nov. t/m 11 dec.

v.a. **1399,-** p.p.
ANG

→ Bel 7361100 voor alle aanbiedingen

Zo wil ik het...

Vanafprijs o.b.v. 2-pers. buitenhut met belevenis uitzicht incl. havengelden. Buitenhut met vrij uitzicht tegen meerprijs (€ 400 t/m 200,-). Prijs is exclusief (verplichte) kosten 150,- t/m 200,- p.p. Genoemde prijs is onder voorbehoud van prijswijzigingen en beschikbaarheid.

Etnografische kunst van museale waarde

Foto: Ken Wong

Ruud Janknegt sprak tijdens de opening over de verzameling die hij en zijn vrouw in ruim dertig jaar samenstelden.

In Landhuis Bloemhof vond afgelopen week de opening plaats van de expositie ‘Oceanië’, etnografische kunst van museale waarde, verzameld door het echtpaar Inge en Ruud Janknegt. Het zijn kunst-, gebruiks- en religieuze objecten afkomstig van diverse stammen uit Oceanië, de collectieve naam voor een groot aantal eilanden in de Grote of Stille Oceaan. Meestal wordt de regio etnologisch in drie grote eilandgroepen ingedeeld namelijk Polynesië, Melanesië en Micronesië. De meeste beelden komen uit Papua Nieuw Guinea (Sepik-rivier), West Irian (Asmat) en Borneo (Kalimantan). De voorkeur van het echtpaar ging uit naar opvallende objecten van verschillende stammen. Deze objecten zijn veelal gemaakt van hout, steen, beenderen en soms gedecoreerd met onder andere verf van natuurlijke stoffen, veren en schelpen. Elke stam heeft zijn onderscheidende signatuur. De afbeeldingen ingekerfd in het hout zijn bewerkelijk en zeer imposant. De meeste kunstvoorwerpen uit deze culturen hadden een rituele functie of dienden als gebruiksvoorwerp. In tegenstelling tot de westerse kunst, waar kunstwerken vaak een representatie zijn van de werkelijkheid, zijn

primitieve beelden meestal een weergave van het mystieke innerlijke van die cultuur waaruit zij voortkomen. Zij neigen bewust naar het mysterieuze en esoterische.

Primitief?

Maar mag je dit primitieve kunst noemen? Primitieve kunst is een verouderde benaming, hoewel nog af en toe gebruikt. Deze term is ontstaan aan het begin van de 20e eeuw. Men spreekt nu doorgaans eerder over ‘niet-westerse’ kunst. Bekende kunstenaars die beïnvloed zijn door Afrikaanse ‘niet-westerse’ kunst zijn onder anderen Vincent van Gogh, Picasso, Braque en Matisse. Ze zochten magische en religieuze verbeeldingen van hun onderbewustzijn, die ze in deze kunstwerken aantroffen. Wat een kunstvoorwerp primitief maakt en wat een kunstwerk westers maakt, is moeilijk te bepalen. Meestal wordt elk kunstvoorwerp dat niet in het Westen gemaakt wordt primitief genoemd. Tegenwoordig worden nog steeds regelmatig kunstwerken die gemaakt worden in traditionele culturen en die een nog levende traditie hebben met de term primitieve kunst bestempeld. Er is een groot verschil in zienswijze, want in de meeste traditionele volksculturen wordt weinig

op basis van mooi en lelijk bekeken want kunstobjecten waren voor dagelijks of religieus gebruik. In plaats van primitieve kunst wordt tegenwoordig ook wel eens van ‘tribal art’ gesproken. In het Angelsaksische taalgebied is de term ‘primitive art’ nog vrij gangbaar, terwijl men in het Frans tegenwoordig bij voorkeur van ‘art premier’ (in plaats van art primitif) spreekt. Beide termen zijn wel omstreden. In feite gaat het om volkskunst uit een bepaalde regio, dus spreekt men ook vaak gewoon over traditionele volkskunst.

Uniek

‘Oceanië’ is een indrukwekkende verzameling van museale waarde maar met zeer betaalbare prijzen: grote imposante beelden, een prachtige rijstvoorraadpot en het sagoblad masker (nummer 19), mijn favoriet. Zeer aan te raden dit te gaan bezichtigen, want dertig jaar verzamelen ging hieraan vooraf. Een unieke kans voor Curaçao en zeer de moeite waard te bezichtigen, al is het alleen maar om je even te bevinden tussen de zeer indrukwekkende voorwerpen uit een heel ander gebied dan het onze. Nog te bezichtigen tot en met 16 oktober.

Verele Ghering

SEU blij met uitspraak rechter

WILLEMSTAD — **Aqualectra-vakbond SEU was blij met de uitspraak van de rechter onlangs in het kort geding dat de directie had aangespannen. De directie van het nutsbedrijf is erop gewezen dat ze bepaalde zaken omtrent de cao moeten afwikkelen. Daarnaast heeft de rechter ook gezegd dat Aqualectra-werknemers vrij zijn om zich aan te sluiten bij een vakbond naar keuze en dat de directie daar niets over te zeggen heeft.**

Dat kwam afgelopen donderdag naar voren bij de persconferentie die SEU bij Rust en Burgh heeft belegd. Verder gaf de vakbond tekst en uitleg over de actie die ze dinsdag hadden gevoerd. SEU-voorzitter Errol Bishop en adviseur Errol Cova legden uit dat de vakbond in 2008 voor het eerst een cao heeft onderhandeld. Deze liep tot 2010. Vervol-

gens werd er een nieuwe cao onderhandeld. Deze is in 2011 ingegaan en loopt eind dit jaar af. Toen de tweede cao werd ondertekend waren er nog een paar punten die verder onderhandeld moesten worden. Deze 27 punten werden in een protocol vastgelegd. De cao werd op 5 oktober 2012 ondertekend en binnen een maand moesten de overige 27 punten zijn afgehandeld. Dat is nooit gebeurd.

De vakbond heeft verschillende e-mails gestuurd en telefoontjes hierover gepleegd, maar kreeg geen bevredigend antwoord. Volgens Bishop neemt de directie de cao-onderhandelingen niet serieus. Dat de actie van afgelopen dinsdag door het gerecht zou worden bevestigd, daar had de vakbond al op gerekend. Waar ze ook op hadden gehoopt was duidelijkheid en die heeft de rechter verschaft door te oordelen dat de di-

rectie deze punten in het protocol moet afhandelen. De vakbond hoopt dat de directie dit ook gaat doen.

OUTLET STORE

Also Available 180x200

Boxspring Trondheim 180x200cm
Elektr. verstelbaar 220V

5500,-

VELD BEST CHECK FOR STAVO
LAMP, GEMIDDELD 1000W

5 WIKI
Kwaliteit
Garantie 10 jaar

Exklusief
ZELFDE
Kwaliteit 10 jaar

**New Colors
New Styles**

aqua

red

royal

coral

yellow

**boutique
liska**

Schottegatweg oost 191a

Koeiman ziet noodzaak voor hervorming

WILLEMSTAD — **MAN-leider en Statenlid Hensley Koeiman is voorstander van hervorming van het politiek systeem op Curaçao. Volgens Koeiman moet het voor iedereen op het eiland duidelijk zijn dat het huidige politieke systeem niet functioneert en dat dit aangepast moet worden.**

Koeiman reageert met zijn uitspraken op de presentatie van vorige week van Reforma (Hervorming), het voorstel van MFK-leider Gerrit Schotte om het politieke systeem op Curaçao aan te passen. In grote lijnen komt het voorstel van Schotte erop neer dat zetelroof moet worden verboden, om zo de politieke instabiliteit op het eiland tegen te gaan. De MAN-leider is van mening dat het politieke systeem al jaren geleden hervormd had moeten worden, maar constateert dat dit nog

niet is gebeurd. Iets wat hij jammer vindt. “Een nationale commissie van experts zou met aanbevelingen moeten komen om ons politieke systeem democratischer, maar vooral effectiever te maken, maar met name om de stem van de kiezer meer waarde te geven.” Maar Koeiman benadrukt dat bij hervorming gewaakt moet worden voor emotionaliteit. Het Statenlid heeft zo een eigen voorstel om het kiesstelsel te verbeteren en waarmee kiezers beter kun-

nen aangeven welke partijen zij willen dat die met elkaar gaan samenwerken. Het voorstel van de MAN-leider is dat de kiezers in de toekomst niet op een persoon, maar op maar liefst vijf personen een stem kunnen uitbrengen. Wie op nummer een staat, krijgt een stem, terwijl de nummer vijf dan weer vijf stemmen zal krijgen. Op deze manier kunnen kiezers volgens Koeiman beter aangeven hoe zij vinden dat hun land geregeerd moet worden. Het uiteindelijke doel moet volgens het MAN-lid zijn dat er meer samengewerkt wordt, meer synergie zoals hij het zelf omschrijft. Ook Koeiman is geen voorstander van wat zeteldiefstal wordt genoemd. Maar hij weigert het om ‘diefstal’

te noemen. “Je kunt het geen diefstal noemen, omdat het volgens onze geldende regels en wetten hartstikke legaal is. Maar je kunt het niet ethisch noemen. Je kunt niets zeggen als iemand zijn eigen zetel op eigen kracht heeft behaald. Maar op dit moment is het mogelijk dat een persoon, die bij wijze van spreken alleen hij voor zichzelf heeft gestemd er met de zetel van zijn partij vandoor gaat. Dit is ethisch niet correct. Je bent als lid van jouw partij in het parlement gekozen. Op een bepaald moment beslist 99,9 procent van de leden van de partij dat zij naar Westpunt gaan, maar alleen jij, die één tiende procent, kiest ervoor om Oostpunt te gaan. Daar komt het op neer.”

Laboral hekelt politiek klimaat op Curaçao

WILLEMSTAD — **De politieke partij Laboral is niet te spreken over het politieke klimaat op Curaçao. De partij, die op dit moment geen zetel heeft in de Staten, constateert dat er sprake is van bezorgdheid, verdriet en frustratie bij een groot deel van de bevolking ten aanzien van de laatste ontwikkelingen op politiek gebied.**

Het is lang stil gebleven rondom Laboral. Bij de verkiezingen van oktober vorig jaar sloeg de partij de handen ineen met de Democratische Partij (DP), maar de lijstcombinatie wist geen zetel in het parlement te behalen. In een onlangs uitgegeven partijbulletin stelt de partij dat zij sinds de verkiezingen vooral bezig is

geweest met een interne oriëntatie en herstructurering. Het laatste partijbulletin dateert dan ook van oktober vorig jaar.

Maar Laboral is zeer teleurgesteld over de ontwikkelingen op Curaçao sinds de verkiezingen van vorig jaar. De partij stelt dat er na de verkiezingen sprake

was van politieke euforie en de hoop dat het nu wel goed zou gaan op Curaçao, maar dat dit in de praktijk flink is tegengevallen. ‘Onzichtbare handen’ zijn volgens Laboral de politiek flink te sturen. “Wij hebben kunnen constateren dat de strategieën van politieke partijen niet meer gelden of niet meer bestaan. Wat telt zijn de strategieën van diegenen die politieke partijen financieren of die als geldschietters optreden van bepaalde partijen. Zij trekken aan de touwtjes, zij besturen dit land en de politici zijn marionetten

geworden.” Laboral hekelt ontwikkelingen van de afgelopen periode. Het gaat hierbij om de verhoging van de ob, de aanpassing van het pensioenstelsel en de relatie tussen Curaçao en Nederland. De partij spreekt schande van het feit dat politici publiekelijk de koloniale banden met Nederland bejubelen. “Het volk wil dat er een eind komt aan het politieke geruzie en de angstkultuur en dat besluiten genomen worden aan de hand van criteria die het algemeen belang dienen”, aldus Laboral.

Advertenties Curaçao

Sense 465 S - elektrisch verstelbaar

9.175,- ANG 7.750,- ANG

Uit voorraad leverbaar

Speciale aanbieding:

Sense 465 S - elektrisch verstelbaar

- gecapitonneerd hoofdbord
- 2 (elektrisch verstelbare) boxsprings
- 2 gestoffeerde pocketveren matrassen, ingedeeld in diverse ergonomische comfortzones, voorzien van comfort afdeklaag en afritsbare tijd
- topmatras ‘Superieur Nature’, voorzien van natuurlatex
- pullback-systeem
- draadloze bediening

Prijzen excl. 6% OB
Aanbieding geldig t/m zaterdag 12 okt. a.s.

Kom naar de showroom en profiteer van deze Superieur Slapen aanbieding!

BEEMAKERS
SINCE 1918
BEEMAKERS

Hot days? Cool deal!

Swiss Sense®

BOXSPRINGS & MATRASSEN

Curaçao Seru Loraweg, Tel. 767 0017 | www.swiss-sense-caribbean.com

Audi A4.

Designed for the road ahead.

Exhilaration comes standard.

Driving just got more personal. We've developed a range of technologies for the Audi A4 to give you exceptional precision and efficiency on every journey. But you'll also find an upgrade in design quality, for a crisper and more focused look and feel both inside and out.

Audi A4 | 8 TFSI Manual

Nafl. 64'950,-

Prowin Motors N.V.

Willemstad: Scherpenheuvel 7
Tel.: +599-9-7470340 Fax +599-9-747034
www.audicuracao.com

Vorsprung durch Technik

Kolegio San Bernardo

Renovatieproject eerste leerling-bouwplaats Caribisch Nederland

De eerste leerlingen van de leerling-bouwplaats worden door projectleider Leone Vrieling in het zonnetje gezet in aanwezigheid van Leermeester Jan Schouten van BonNed Contractors.

KRALENDIJK — De eerste leerling-bouwplaats in Caribisch Nederland is een feit. Twee mbo-leerlingen van de afdeling TMA 2 van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB), Brandon de Palm en Raymond Melana, hebben de primeur om als eersten aan de slag te gaan op de leerling-bouwplaats van Kolegio San Bernardo.

Daarvoor werden zij onlangs door de Rijksgebouwendienst in het zonnetje gezet en ontvingen uit han-

den van projectleider Leone Vrieling een veiligheidsuitrusting bestaande uit een bouwhelm, veiligheids-

schoenen en een werkbroom. De leerlingen gaan onder begeleiding van leermeester Jan Schouten, van BonNed Contractors BV, op de werkvloer het bouwvakmetier aanleren. Zij zullen de komende weken eerst aan de slag gaan met de voorbereiding voor het installeren van de toi-

letgroepen en het voorbereiden van de bouwmuur. De Rijksgebouwendienst (Rgd) voert in opdracht van het Openbaar Lichaam Bonaire en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) het zogenoemde Masterplan Onderwijshuisvesting Bonaire uit.

De renovatie van Kolegio San Bernardo maakt daar onderdeel van uit. Door het concept van 'social return' toe te passen bij bouwprojecten van het Rijk kan de werkgelegenheid in Caribisch Nederland worden bevorderd.

Hiermee wordt de sociale impact van de projecten vergroot. Een voorbeeld van 'social return' is het instellen van leerling-bouwplaatsen. De Rijksgebouwendienst zal dus bij zoveel mogelijk bouwprojecten in Caribisch Nederland leerling-bouwplaatsen realiseren.

Een leerling-bouwplaats is een volwaardig bouw- of infrastructuurproject, waar leerlingen die een opleiding in de beroepsbegeleidende leerweg (werken en leren, bbl) volgen, zelf alle bouwkundige werkzaamheden uitvoeren.

Leerlingen op een leerling-bouwplaats werken onder leiding van gecertificeerde

leermeesters. Deze leermeesters zijn in dienst van het uitvoerende bedrijf. Zij leiden de leerlingen op en zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het werk. Zo is de kwaliteit van het project gewaarborgd.

Om in aanmerking te komen voor een leerling-bouwplaats moet de aannemer een door de Raad Onderwijs Arbeidsmarkt (ROA) erkend leerbedrijf zijn, of kunnen worden. Het bedrijf moet ook beschikken over één of meerdere bevoegde leermeesters. Deze leermeesters begeleiden de leerlingen op de bouwplaats, in goed overleg met de leerwerkplek-begeleiders van de SGB.

BonNed Contractors heeft zich verplicht gedurende de looptijd van de renovatie voor maximaal drie SGB-leerlingen van de TMA-opleiding een leerwerkplek beschikbaar te stellen. De SGB heeft de leerlingen voorgedragen aan de aannemer.

De aannemer heeft de leerlingen aangesteld na een sollicitatiegesprek. Brandon en Raymond gaan vier dagen per week op de bouwplaats werken en één dag per week naar school. Voor de gewerkte dagen ontvangen zij een minimumloonbedrag van de aannemer.

Partij voelt zich geboycot door UPB

PDB-fractie blijft weg van vergadering

Robby Beukenboom beschuldigt UPB van het boycotten van zijn fractie in de Eilandsraad

KRALENDIJK — De PDB-fractie in de Eilandsraad zal de voor vanavond uitgeschreven openbare raadsvergadering niet bijwonen. Robby Beukenboom, fractieleider van de PDB deelt dit in een brief mee aan de voorzitter van de raad, gezaghebber Lydia Emerencia.

De fractie voelt zich structureel geboycot door de UPB-fractie, die niet openstaat voor wat Beukenboom, een innovatieve en positieve benadering door zijn fractie noemt. Volgens Beukenboom maakt zijn fractie op gedocumenteerde wijze gebruik van het vragenrecht en komt zij met voorstellen om oplossingen of verlichting te brengen voor de vele uitdagingen waar de bevolking het hoofd aan moet bieden. Echter systematisch

worden vergaderingen die de oppositie aanvraagt geschorst, agendapunten van de oppositie afgevoerd en de oppositieleiden spreektijdbeperkingen opgelegd. Ondanks diverse interventies van de voorzitter om te trachten tot een oplossing te komen, blijft de gulden regel van kracht, dat de meerderheid telt. Deze negatieve tendens belemmert een optimaal functioneren van de raad, aldus Beukenboom. Daarnaast trekt Jeffrey Levenstone, de UPB-fractieleider, de manier waarop de door de oppositie aangevraagde vergaderingen worden toegewezen in twijfel. Hij beschuldigt zowel de voorzitter van de Eilandsraad als de griffier ervan, het Reglement van Orde van de Eilandsraad en de Wolbes te overtreden. Beukenboom wil daarover zo snel mogelijk opheldering.

Ex-topman veiligheidsdienst opgepakt

BOGOTÁ — Het hoofd van de presidentiële veiligheidsdienst onder de Colombiase oud-president Álvaro Uribe wordt verdacht van banden met de drugssmokelaar Marco Antonio Gil Garzón, alias El Papero (De aardappelteler). Generaal buiten dienst Flavio Buitrago is vandaag aangehouden. Uribe regeerde van 2002 tot

en met 2010 en voerde een harde strijd tegen de onveiligheid in het land en de productie van cocaïne. Met de aanhouding van Buitrago zitten nu twee oud-leiders van zijn presidentiële veiligheidsdienst vast. Eerder werd Mauricio Santoyo wegens banden met de drugs-handel aan de Verenigde Staten uitgeleverd.

Tramverbinding nog veel haltes verwijderd

PARAMARIBO — De door president Desi Bouterse aangekondigde tramlijn van Paramaribo naar Para blijkt nog vele haltes verwijderd te zijn. "Het plan is nu op het niveau van gedachten en uitgangspunten", zegt minister Rabin Parmessar van Openbare Werken desgevraagd tegenover De Ware Tijd.

"Als het aan mij ligt, komen er ook verbindingen van Albina naar Nickerie en van de hoofdstad naar het zuiden", stelt de bewindsman in het vooruitzicht. Concrete stappen zijn er zeker nog niet genomen. Bouterse besprak de plannen voor een tramlijn kort terug tijdens een uitzending van 'Bakana Tori' op de SRS. Een Nederlands bedrijf zou al vergevorderde plannen

hebben om dit vervoersmiddel in te zetten. Het zou moeten bijdragen aan veiliger verkeer en het verminderen van de verkeersstroom. Volgens een berekening van de exploitant zou een kaartje ongeveer acht euro moeten kosten, wat te duur is voor de kleine man. Bouterse wil echter de tram hebben. "Desnoods moeten we de zaak subsidiëren."

Tijdens een reeds belegde bijeenkomst over de tramlijn zijn volgens Parmessar verschillende ideeën geventileerd. "Die waren in termen van 'hebben we de financiën'. Welke gebieden doen we eerst. Het was meteen duidelijk dat er reeds meningsverschillen hierover bestonden. Pas als die zijn weggewerkt, kan men overgaan tot het samenstellen van een uitvoeringsplan. Dat gaat nog even duren."

Greenheart promoot Surinaams hout in Vietnam

PARAMARIBO — Houtproducent Greenheart introduceert Surinaams hardhout op de Vietnamese markt. De voorbije dagen heeft de multinational meegedaan aan Vietnamwood Expo, een van de belangrijkste evenementen in de Aziatische houtsector. Op deze expo heeft hij Surinaams hout gepresenteerd. Dat meldt De Ware Tijd.

"Vietnam is een belangrijke markt voor ons en we hopen op een prominentere aanwezigheid in die regio", zegt Alva Wong, directeur Verkoop en Marketing van Greenheart. "We zien een toename van de vraag voor onbewerkt hout met een FSC-certificaat, omdat de wereldmarkt de

strijd aanbindt met illegaal verhandeld hout." De presentatie moet de markt voorbereiden op de voltooiing van de Greenheart-zagerij in Apoera. Vietnam is volgens het bedrijf één van de grootste houtexporteurs in Zuidoost-Azië. Bovendien is het een belangrijke fabrikant van verzaagd hout en meubels voor de export naar de Verenigde Staten en Europa. Door nieuwe Europese regelgeving moeten ook producenten in Vietnam de herkomst van hun hout kunnen aantonen. Greenheart zegt dat slechts zes procent van de regenwouden in de wereld een FSC-certificaat heeft, waaronder de concessies van het Hong Kongse bedrijf. Op Vietnamwood Expo staan zo'n 260 exposanten uit negentien landen.

Drugs en geld in beslag genomen na achtervolging

PHILIPSBURG — De politie heeft drugs en geld in beslag genomen na een achtervolging in Cole Bay vrijdagavond.

Politiewoordvoerder Ricardo Henson meldt dat de politie die avond tijdens een routinepatrouille rond half elf een grijze Ford Escape met zeer hoge snelheid op Welfare Road zag rijden. De agenten zagen ook dat de bestuurder aan het telefoneren was tijdens het rijden. Ze bevalen hem te stoppen, maar in plaats daarvan verhoogde hij zijn snelheid en ging ervandoor. Er volgde een korte achtervolging waarna de chauffeur op Orange Grove Road gas

terugnam, uit het rijdende voertuig sprong en in het donker wegluchtte. De politie vuurde een waarschuwingsschot af om de chauffeur tot stoppen te dwingen, maar hij wist te ontkomen. De auto bleef doorrollen en kwam tot stilstand in de nabijheid van Carl en Sons's Bakery. Tijdens inspectie van het voertuig vond de politie drie plastic zakken, elk met een blok gecompri-meerde marihuana. In de middenconsole van de auto werd een aanzienlijke hoeveelheid contant geld gevonden. Het voertuig, het geld en de drugs werden in beslag genomen voor verder onderzoek, aldus Henson in het politiepersbericht.

Weet u wat afasie is? Nee?

Bezoek onze website: www.afasiakorsou.org

Donaties: MCB 121 72 106

STEP Curaçao is PLEASED TO INVITE YOU to its luncheon on FRIDAY OCTOBER 4TH, 2013

12:00 - 14:00

Avila Hotel,
La Belle Alliance
English

Islamic Finance and Curaçao: the Crescent in the Caribbean

Fee per person:

- Naf 60,- STEP Curaçao Members
- Naf 75,- Non-STEP Curaçao Members

Payment instructions will follow after registration. Payments need to be executed before **Wednesday October 2nd 2013.** (Registration obligates to payment. Payments are non-refundable.)

RSVP: Before Wednesday October 2nd 2013
by email to:
step.curaçao@step.org

SPEAKER

Priscilla J. Lotman

Operations Manager Front Shore

PRISCILLA is responsible for the development of the Islamic Finance market at Front Shore. In 2012 Priscilla finalized a Master's Degree in Financial Management from the University of Erasmus with a thesis specialization in Islamic Finance. Continuous education is an important aspect of her life. She has taken part in exchange programs in Lebanon and in the beginning of 2012 also joined the Forum on Islamic Finance and Development at Harvard Law School. In 2013 she participated in the Durham University Summer School on Islamic Finance.

Islamic Finance, whether due to its religious, social or ethical attributes, has seen a tremendous market growth the past decade. This, in combination with product innovation, industry marketing and desirable financial results, has turned Islamic Finance from a relatively unknown niche to wide spread alternative means to finance. It is certain that this industry will grow beyond its current state and will eventually reach Curaçao. Taking a proactive approach will position Curaçao as a viable competitive player in the industry of Islamic Finance.

A.M. Chumaceiro Boulevard 3, Curaçao

T: +5999 461 5371

step.curaçao@step.org | www.step.org/curacao

Netanyahu waarschuwt Obama voor Iran

WASHINGTON — De Israëlische premier Benjamin Netanyahu heeft de Amerikaanse president Barack Obama vandaag gewaarschuwd dat hij de ‘zoete praatjes’ van Iran niet kan vertrouwen. Netanyahu bracht vandaag een bezoek aan het Witte Huis.

“Het kan Netanyahu niet schelen dat hij de enige is die het feestje verstiert”, aldus een Israëlische functionaris. De twee leiders ontmoeten elkaar drie dagen nadat Obama en de Iraanse president Hasan Rohani een his-

torisch telefoongesprek met elkaar hadden. Het was de eerste keer in drie decennia dat een Iraanse en een Amerikaanse president rechtstreeks met elkaar spraken. De in augustus aangetreden Rohani heeft gezegd dat hij

afspraken wil maken over het Iraanse nucleaire programma. Het land zou onder meer bereid zijn inspecteurs toe te laten. De Verenigde Staten moeten dan op hun beurt erkennen dat Iran het recht heeft om nucleaire technologie te gebruiken voor vreedzame doeleinden. De regering van Israël wantrouwt de toenadering. Ze wil dat het Witte Huis de druk op Teheran hoog houdt,

om Iran ervan te weerhouden een kernwapen te ontwikkelen. Israël stelt dat de sancties tegen Iran het land naar de onderhandelingstafel hebben gedwongen. “Ze moeten niet worden versoepeld, integendeel, ze moeten worden aangescherpt”, aldus een Israëlische bron. Eén van de belangrijkste eisen die Israël stelt, is dat Iran stopt met het verrijken van uranium.

Tientallen vermist na tyfoon

Foto: AFP

HAIKOU — Zeker 75 Chinese vissers zijn vermist nadat ze gisteren bij de Paracel-eilanden in de Zuid-Chinese Zee werden verrast door de tyfoon Wutip. Twee vissersschepen zijn gezonken en met een derde boot is het contact verbroken. De vaartuigen waren afkomstig uit de Chinese provincie Guangdong. Ze hadden tevergeefs geprobeerd de storm te ontwijken, meldden Chinese media vandaag. De tyfoon Wutip bereikte vandaag de kust van Vietnam. Tienduizenden mensen zijn daar geëvacueerd.

Normale temperatuur, wel nat in september

DE BILT — De gemiddelde temperatuur was in september met 14,5 graden precies gelijk aan het langjarig gemiddelde. Wel viel er meer regen dan normaal en scheen de zon iets minder dan het gemiddelde. De meldde het KNMI vandaag in zijn maandoverzicht.

Aan het begin van de maand was het een paar dagen warm en fraai zomerweer met in sommige delen van het land temperaturen van 25 graden of hoger. In het Limburgse Ell werd het op 5 september zelfs 32,7 graden. Daarna was het tijdje rond

of beneden het gemiddelde, maar de laatste week bepaalde een hogedrukgebied opnieuw het weer met fraaie temperaturen. Gemiddeld viel er ongeveer 110 mm regen tegen een gemiddelde van 78 mm. Het was daarmee de natste sep-

tember sinds 2001. Toen viel landelijk gezien 177 mm regen. Afgelopen maand viel de meeste regen in de westelijke kustprovincies en in de Achterhoek. De zon scheen gemiddeld ongeveer 143 uren, normaal 147 uren. Lange tijd zag het ernaar uit dat de maand somber zou eindigen. Maar de laatste dagen verliepen echter zonnig. De zon scheen het uitbundigst in het zuiden.

Ingezameld geld betaald na ongeluk in Vietnam

LOON OP ZAND — Met het geld van een inzamelingsactie is in Vietnam schadevergoeding betaald aan de nabestaanden van de man die door de Nederlandse student Tim Valk (20) werd doodgereden. De nabestaanden hebben de aanklacht tegen de Nederlander ingetrokken maar gevolgen voor het voorarrest van de jonge Brabander heeft dat vooralsnog niet.

De rechter beslist vrijdag of Tim Valk nog langer in de gevangenis blijft. “De onderhandelingen met de nabestaanden zijn afgerond en er is overeenstemming bereikt”, vertelde zijn oom Geert Wijtvlief vandaag. Over de hoogte van

de schadevergoeding wil de familie vooralsnog niets kwijt. De jongeman uit Loon op Zand zit sinds begin augustus in een Vietnamese cel nadat hij met een gehuurde motorscooter betrokken raakte bij een ongeluk. Hij

wordt ervan beschuldigd dat hij het fatale ongeluk heeft veroorzaakt terwijl hij zonder rijbewijs reed. Het ongeluk gebeurde op het tropische eiland Phu Quoc aan de zuidwestkust van Vietnam. De jonge student werd geschampt door een spookrijdende motorrijder waardoor hij de macht over het stuur verloor en inreed op een aantal voetgangers. Een 51-jarige voetganger overleed twee dagen na de aanrijding.

President China wil religie tolereren

PEKING/HONGKONG — De Chinese president Xi Jinping wil dat de regerende Communistische Partij zich toleranter opstelt jegens traditionele religies. Die kunnen volgens hem helpen een moreel vacuüm te vullen, aldus bronnen rond het staatshoofd van het land dat officieel al bijna 65 jaar het communisme aanhangt.

Xi groeide op in het puriteins communistische China van Mao Zedong (of Tse-tung, 1893-1976). Hij is volgens zegslieden erg bezorgd over het moreel verval van het land dat gepaard gaat met een obsessie om veel geld te verdienen. Xi hoopt dat ‘de traditionele cultuur en religie, zoals

confucianisme, boeddhisme en taoïsme, het vacuüm helpt vullen dat nu de corruptie voedt’. Xi heeft onder meer een campagne tegen corruptie in gang gezet. Maar de bronnen stellen ‘dat Xi begrijpt dat dat alleen de symptomen bestrijdt en dat een hervor-

ming van het politieke stelsel en van het geloof nodig is om van de ziekte corruptie te genezen’, aldus meldingen vandaag in de krant *South China Morning Post*. In de beginjaren van het communisme was corruptie een weinig voorkomend probleem.

Maar tussen 2008 en vorig jaar waren er volgens officiële cijfers 143.000 veroordelingen van overheidsfunctionarissen wegens corruptie of plichtsverzuim. Dat zijn bijna tachtig veroordelingen per dag.

Paus Johannes Paulus II heilig in april

VATICAANSTAD — Wijlen paus Johannes Paulus II wordt op 27 april heilig verklaard. Dat heeft paus Franciscus vandaag aangekondigd. De bekendmaking werd al sinds juli verwacht. Toen schreef Franciscus Johannes Paulus II een tweede wonder toe.

Volgens de kerkelijke regels is een erkend wonder nodig voor een zaligverklaring en vervolgens een tweede wonder voor een heiligverklaring. Het tweede wonder van Johannes Paulus II heeft betrekking op een Italiaanse vrouw die van kanker is genezen. Dat zou zijn gebeurd op 1 mei 2011, de dag waarop Johannes Paulus zalig werd verklaard. Eerder al was hem de onverklaarbare genezing van een andere vrouw toegeschreven. Johannes Paulus II, ofwel de Poolse kardinaal Karol Józef Wojtyła, stierf in 2005. Hij

was in 1978 paus geworden. Behalve Johannes Paulus II wordt ook Johannes XXIII heilig verklaard. Johannes XXIII, bij de burgerlijke stand Angelo Giuseppe Roncalli, wordt heilig verklaard zonder dat een tweede wonder is erkend. Franciscus heeft voor dit ‘bijzondere geval’ een uitzondering gemaakt. “Wij kennen allen de deugd en de persoonlijkheid van paus Roncalli; het is niet nodig de redenen van zijn heiligheid uit te leggen”, zei Franciscus over hem. Zaligen en heiligen worden in de Rooms-Katholieke

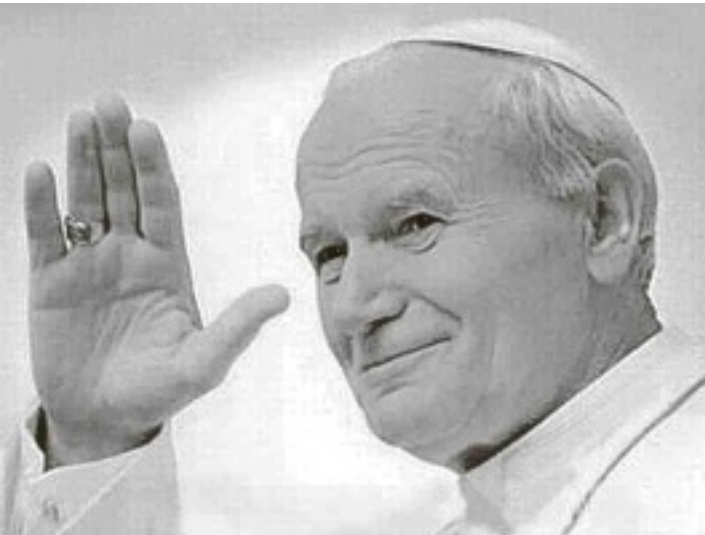

Foto: Wikipedia

Paus Johannes Paulus II

Kerk vereerd vanwege hun voorbeeldige leven als christen. Zaligen worden alleen in

een bepaalde regio vereerd, heiligen in de hele wereldkerk.

‘Vrouw op de weg riskeert haar eierstokken’

RYADH — Vrouwen die autorijden, riskeren daarmee problemen met hun eierstokken. Dat heeft een belangrijke conservatieve geestelijke van Saudi-Arabië, Sheikh Saleh bin Saad al-Lohaidan, gezegd. In het streng islamitische Arabische land wordt momenteel actie gevoerd tegen het huidige verbod op vrouwen op de weg.

Lohaidan is juridisch adviseur bij een vereniging van psychologen in de Golfstaten. In een interview op de website Sabq.org zegt hij dat vrouwen met rijambities hun ‘ver-

stand vóór hun hart, emotie en passie moeten laten gaan’. Lohaidan verwijst naar onderzoeken waarin zou staan dat autorijden ‘direct effect heeft op de eierstokken en

het bekken omhoog duwt’. Daardoor ‘hebben vrouwen die regelmatig rijden, kinderen met verschillende vormen van medische problemen’. Om welke studies het zou gaan, liet hij niet weten. Voor zover bekend heeft hij zelf ook helemaal geen medische achtergrond. Hoe zijn medestanders in de psychologenvereniging over de kwestie denken, is niet duidelijk. De

afgelopen week kreeg een oproep tegen een massale protestrit volgende maand veel bijval op internet. Gisteren blokkeerde het koninkrijk de website van de campagne. In Saudi-Arabië mogen alleen mannen hun rijbewijs halen. Vrouwen die zich zonder rijbewijs toch op de weg vertonen, kunnen een fikse boete krijgen of in de cel belanden.

Schermutselingen Mali na stop vredesoverleg

BAMAKO — Het opschorten van het vredesoverleg in Mali leidt tot oplopende spanningen in het noorden van het land. Militairen en Toereg-rebellen raakten gisteren in de stad Kidal verwickeld in een vuurgevecht, met drie gewonde Toereg als gevolg.

Een dag eerder kwamen in Timboektoe bij een zelfmoordaanslag met een autobom twee burgers en de twee daders om het leven. Verder raakten afgelopen week twee soldaten gewond

door een granaat. Het regeringsleger en de rebellen-groepering MLNA beschuldigen elkaar van dit soort incidenten. De nomadische Toereg streven al jaren naar een on-

afhankelijke staat. Toen in maart 2012 een staatsgreep werd gepleegd in het West-Afrikaanse land zagen ze hun kans schoon en riepen hun eigen republiek genaamd Azawad uit. Jihadisten die in de regio actief zijn maakten op hun beurt gebruik van de chaos door diverse steden in te nemen. Een Franse militaire interventie drong de islamitische

rebellen begin dit jaar terug. De Toereg gingen in juni akkoord met vredesonderhandelingen, maar die hebben ze afgelopen week opgeschort omdat de regering zich in hun ogen niet aan de afspraken houdt. Een VN-missie onder leiding van de Nederlandse oud-minister Bert Koenders moet de veiligheid en stabiliteit in het verscheurde land bewaken.

‘Laat 24-wekengrens bij abortus los’

ROTTERDAM — Laat de grens van 24 weken bij abortus los. Daarvoor pleiten onderzoekers van het Erasmus MC en het AMC bij minister Edith Schippers van Volksgezondheid. Nu is het zo dat een zwangerschap afgebroken mag worden totdat die 24 weken gevorderd is. Maar als er een duidelijke medische indicatie voor is, moet dat ook later nog kunnen, vinden de onderzoekers. Om dit te realiseren, is een wetswijziging nodig.

Dit pleidooi houden ze naar aanleiding van een onderzoek naar een regeling uit 2007, waarin bepaald is dat artsen melding moeten maken van een late zwangerschapsafbreking (na 24 weken zwangerschap) en levensbeëindiging van pasgeborenen. Sinds 2007 zijn zes gevallen van late zwangerschapsafbreking gemeld en een geval van levensbeëindiging bij een pasgeborene. Maar uit een rondgang van de onderzoekers blijkt dat het werkelijke aantal waarschijnlijk veel hoger ligt: respectievelijk rond de der-

tig en tien gevallen per jaar. “Wij denken dat veel artsen nu geen melding maken omdat de regeling heel strikt is opgesteld”, vertelt Agnes van der Heide, hoogleraar medische zorg en besluitvorming rond het levenseinde. “Er staat nu bijvoorbeeld in dat de zwangerschap alleen mag worden beëindigd als er absolute zekerheid is over diagnose en prognose van de ziekte van het kind. Maar op basis van een echo is absolute zekerheid vaak erg moeilijk.” Soms wordt pas later in de zwangerschap duidelijk dat een kind ernstige afwijkingen heeft.

Maar dan is het al te laat om de zwangerschap af te breken. Ook bij levensbeëindiging bij pasgeborenen zijn er knelpunten. “Een van de eisen in de regeling is dat er op het moment van de levensbeëindiging sprake is van actueel ondraaglijk lijden. Maar vaak gebeurt het juist om groot leed in de toekomst te voorkomen. Het zou ook goed zijn om goed af te bakenen wat precies onder levensbeëindiging valt. Vaak is het zo dat het kind sowieso zal sterven, maar dat dat proces met behulp van medicijnen versneld wordt.” De onderzoekers pleiten er dan ook voor om de bestaande regeling aan te passen, naast de voorgestelde wetswijziging. Op die manier moeten bijvoorbeeld de onduidelikheden rond de definitie van levensbeëindiging weggewerkt worden.

Fosfaatfabriek gaat pure urine verwerken

AMSTERDAM — In Amsterdam is vandaag een begin gemaakt met de bouw van de grootste fosfaatfabriek in Nederland en een van de grootste in Europa. De fabriek krijgt een speciaal innamepunt voor pure urine. Het is voor het eerst in Nederland dat een fosfaatfabriek zo’n speciaal innamepunt krijgt, aldus een woordvoester van het waterbedrijf Waternet vandaag.

Veel grote evenementen en poppodia gebruiken waterloze urinoirs. Waternet wil de pure urine hieruit gebruiken om er fosfaat uit te halen. Ook het rioolwater in Amsterdam bevat veel fosfaat, een kostbare en schaarse meststof. Waternet wil ook deze fosfaat terugwinnen. Dit levert

jaarlijks een besparing op van 400.000 euro. Met het fosfaat uit het Amsterdamse afvalwater kunnen jaarlijks 10.000 voetbalvelden worden bemest. Fosfaat wordt onder meer in mijnen in Marokko en China gewonnen. De verwachting is dat over vijftig jaar deze natuurlijke bronnen uitge-

put raken. Waternet wil daarom bestaande bronnen hergebruiken. Omdat het door Waternet teruggewonnen fosfaat afkomstig is uit afvalwater, wordt het binnen de Nederlandse wetgeving niet gezien als meststof, maar als afvalstof. Waternet is samen met Nederlandse waterschappen in gesprek met de ministeries van I&M (Infrastructuur en Milieu) en Economische Zaken om deze wet aan te passen. De fabriek bestaat onder meer uit drie reactoren en moet voor het eind van dit jaar draaien.

China legt beslag op 1600 kostbare duiven

De Chinese douane heeft 1600 peperdure Belgische duiven in beslag genomen. Een Belg en een Chinees hadden een systeem opgezet om met valse facturen de invoerrechten te omzeilen en pasten afpersingspraktijken toe, zo schrijven enkele Belgische kranten. Twee maanden geleden vertrok een zending van 401 reisduiven, ter waarde van 1,7 miljoen euro, naar China. De dieren waren verhandeld door het Belgische veilinghuis Pigeon Paradise (PiPa). Het transport naar China werd geregeld door een bedrijf uit Machelen via een Vlaamse tussenpersoon. Vorige maand gingen er nog eens 1212 duiven naar China. Ditmaal waren de duiven, die een waarde hadden van meer dan een miljoen euro, verkocht via enkele andere Belgische makelaars. Volgens Nikolaas Gyselbrecht van PiPa

is het hele proces van de verkoop tot de inkleding in China volgens het boekje verlopen. Bij aankomst bleken de oorspronkelijke facturen echter vervangen door valse, waarop de Chinese douane de duiven in beslag nam. De Belgische verdachte K.R., de tussenpersoon die een bekende is in Vlaamse duivensport, en zijn Chinese zakenpartner zouden betrokken zijn in de constructie om de Chinese overheid op te lichten en PiPa astronomische bedragen afhandig te maken om de duiven 'vrij te kopen'. De Chinees is ondertussen opgepakt in China. PiPa is er in geslaagd om 401 duiven vrij te krijgen. Het is nog niet bekend of de overige 1212 duiven zullen worden vrijgegeven, maar het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken heeft laten weten dat de gesprekken met China constructief verlopen.

358 New Yorkers 'twerken' zich in Guinness Record Book

Miley Cyrus maakte het vorige maand mainstream en tegenwoordig doet iedereen er aan in New York: Twerking. De dans staat sinds vandaag

zelfs in het Guinness Book of World Records. 358 mensen gingen de straat op om massaal te twerken en zo een wereldrecord te vestigen.

Vicepremier Etienne van der Horst feliciteert honkballers

Foto: Regering van Curaçao

WILLEMSTAD — Vicepremier Etienne van der Horst (Bestuur, Planning en Dienstverlening, Pais) heeft gisteren telefonisch contact gehad met de Curaçaose honkballers Kenley Jansen van de Los Angeles Dodgers en Jonathan Schoop van de Baltimore Orioles. Jansen, de closer van de Dodgers heeft een prima seizoen achter de terug, terwijl Schoop onlangs zijn debuut maakte voor de Orioles. Van der Horst feliciteerde beide honkballers met het succes in het huidige seizoen in de Amerikaanse Major League Baseball (MLB). Op de foto de minister met vertegenwoordigers van sportstichting Sedreko tijdens het telefoongesprek met Schoop.

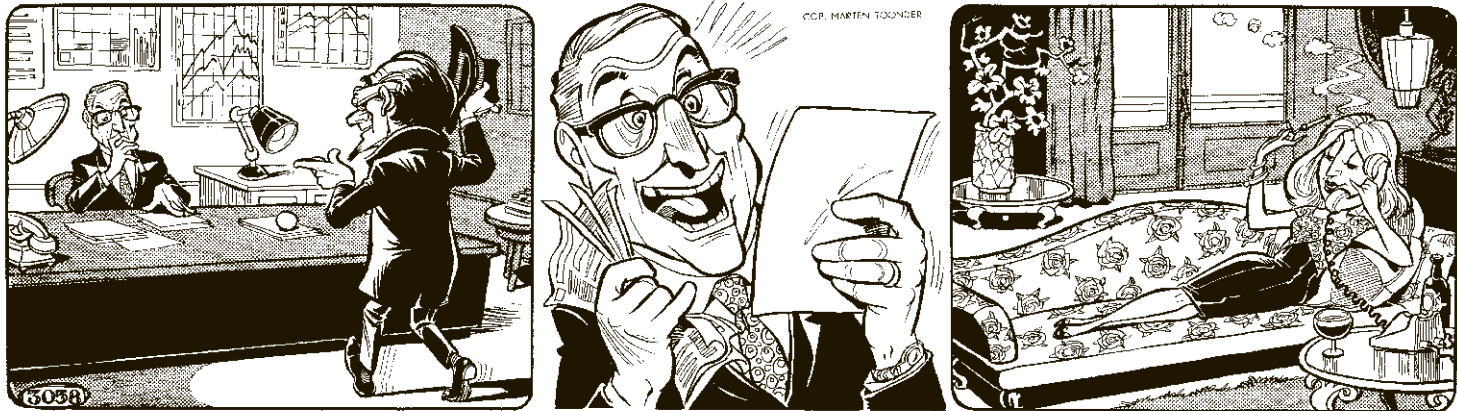
Vrouw wint per ongeluk marathon

De Canadese Meredith Fitzmaurice heeft per ongeluk een marathon gewonnen nadat ze een afslag miste. De vrouw deed mee aan de Run for Heroes in Amherstburg, in de Canadese provincie Ontario, en was van plan om een halve marathon te lopen. Ze miste echter, zonder dat ze dat doorhad, een afslag en liep gewoon door. Toen ze de laatste paar honderd meter liep, begon het publiek te

juichen. Fitzmaurice was de eerste vrouw die de finish passeerde. De vrouw had bedacht dat ze de halve marathon in anderhalf uur kon lopen. Toen ze na anderhalf uur geen finishlijn zag, was ze gewoon doorgelopen. Haar tijd was 3 uur, 11 minuten en 48 seconden. Daardoor mag ze meedoen aan de marathon van Boston. Fitzmaurice had nooit eerder een marathon gelopen, zo meldt UPI.

KONING HOLLEWIJN EN HET RAKETTENMYSTERIE

Door Marten Toonder

De sollicitaties werden vlot afgewikkeld en zo kwam Nummer Een weldra aan de beurt. "Gaat u zitten," zei de personeelschef. "Hebt u de lagere school met goed gevolg afgelegen? ... Prachtig, dan bent u aangenomen..." Hij zette een kruisje op een der hem liggende formulieren en vervolgde: "... op de afdeling pensioenfondsen. Kunt u rekenen?" "Ik heb MO wiskunde," verklaarde Nummer Een. De ander veegde het kruisje uit. "Jammer," zei hij, "dan bent u te theoretisch voor die afdeling. Hebt u soms nog meer diploma's?" Fransend bekeek hij de indrukwekkende papieren die de meesterspion hem zwigend toeschooft. "Dokter in de letteren..." bromde hij, "waar is dat goed voor? Spreekt tien talen... Hm, één is voldoende. Ballast, meneer,

oneconomische ballast. Ik vrees dat ik u niet... Hééé, wat is dit?! Bent u economisch doctorandus? Maar dan bent u een gestudeerd man!" Hij keek voor het eerst op en vervolgde: "Iemand van uw niveau kan ik niet zomaar een baantje aanbieden. Ik stel me voor een nieuwe afdeling op te richten, maar daarvoor moet ik even de presidente raadplegen. Een ogenblikje..."

In de luxueuse appartementen op de bovenste verdieping ging de telefoon. De presidente tipte de as van haar sigaret, nam de hoorn van de haak en luisterde. "Zeker, meneer Harrewar," sprak zij. "Een afdeling Efficiency lijkt me enig. Natuurlijk, ik laat immers de hele organisatie aan u over? Als Economisch Doctorandus zult u weten wat u doet."

Mensen

Japan opent 's werelds 1e opblaasbare concerthal

In de Japanse stad Matsushima is 's werelds eerste opblaasbare concerthal geopend. De Britse beeldhouwer Anish Kapoor en Japanse architect Arata Isozaki ontwierpen de ongewone Ark Nova, een ballon gemaakt van gecoat polyester materiaal. De volledig opgeblazen ballon is ongeveer 18 meter hoog en 35 meter breed met ruimte voor ongeveer 500 gasten. Het eerste evenement vindt plaats vanaf deze week tot en met 14 oktober. Er zullen optredens zijn van het Sendai Philharmonisch Orkest en traditioneel Japans kabuki-theater.

Geheim 111-jarige: roken en sherry bij het ontbijt

Een Engelse vrouw die haar 111e verjaardag vierde deze week, heeft haar geheim onthuld: twintig sigaretten per dag, sherry bij het ontbijt en het niet hebben van kinderen zijn de ingrediënten voor een lang leven. Dorothy Peel vertelt aan de Daily Star dat ze veel drinkt en bijna haar hele leven heeft gerookt. "Ik drink veel door de dag. Bij het ontbijt neem ik een half glas sherry, voor lunch een gin-tonic en rond zeven uur 's avonds een ginger ale met whiskey." Met roken is ze inmiddels gestopt. Maar dat was pas toen ze de leeftijdsgrens van 103 had gepasseerd.

"Vanwege bronchitis moest de dokter mij verbieden om nog door te gaan met roken omdat mijn leven in groot gevaar was. Ik rookte er elke dag precies twintig. Dus dat roken en drinken niet goed voor je is, lijkt me een fabeltje. Ik ben het le-

vende bewijs." Verder denkt de vrouw dat het niet hebben van kinderen haar geholpen heeft om zo oud te worden. "Dat is waarschijnlijk de reden dat ik er nog zo goed uitzie en me ook nog zo goed voel." De weduwe vertelt aan de Engelse krant dat ze nog weet dat de Titanic zonk. "Iedereen was in complete shock en bedroefd, ik ook, terwijl ik twee wereldoorlogen heb meegemaakt. In de Tweede Wereldoorlog zat ik in een kelder waar een bom naast viel en de burens doodde. Maar zelfs toen was ik niet bang." Peel woont nu dertien jaar in een verzorgingstehuis en haar hoofd-verpleegkundige, Alison Gibson, zegt dat de vrouw nog steeds zelfstandig alles kan. "Ze kleedt zichzelf nog steeds aan met zelf uitgekozen kleren. Ik maak me geen zorgen om haar."

Orgelbouwer waarschuwde voor inflatie met verstopt geld

In het orgel van een kathedraal in het Noorse Trondheim hebben restaurateurs Duits geld gevonden, dat daar was verstopt om te waarschuwen voor inflatie. Dat meldt The Foreigner vrijdag. Orgelbouwer August Sieber liet het geld in januari 1930 achter in het orgel. Het geld was tot nu toe onopgemerkt gebleven. Ook een grote renovatie van 1962 legde het geld van Sieber niet bloot.

Pas toen restaurateurs van een Zwitsers bedrijf het orgel een flinke opknappbeurt gaven, kwam de envelop tevoorschijn. De totale waarde van het bundeltje geld bedroeg een half miljard Duitse Reichsmark. Een van de bankbiljetten was goed voor 100 miljoen mark. Naast de twaalf bankbiljetten zat er ook nog een briefje bij. Daarin waarschuwt Sieber voor extreme inflatie, meldt de website

Te koop: 3,36 kilo meteoriet

Het grootste teruggevonden brokstuk van de asteroïde die in februari boven de Russische Oeral ontplofte, staat te koop. De vraagprijs voor het 3,36 kilo zware gevaarte bedraagt 2,1 miljoen roebel, iets minder dan 50.000 euro. De advertentie op de verkoopwebsite Avito.ru is voorzien van de slogan: "Een serieuze meteoriet voor serieuze mensen." De universiteit van Tsjeljabinsk bevestigt dat het inderdaad om een

meteoriet gaat en niet om een gewone steen. De eigenaar, Alexei Oesenkov, begon kort na de ontploffing een zoektocht en vond daarbij al tientallen stukken meteoriet. Vóór de explosie woog de asteroïde naar schatting 10.000 ton. Duizenden mensen raakten (licht)gewond door de gevolgen van de explosie, vooral door kapot gesprongen ruiten en andere onderdelen van beschadigde gebouwen.

Meer dan helft piloten slaapt tijdens vlucht

De twee Britse piloten van wie gisteren bleek dat ze tegelijkertijd tijdens een internationale vlucht in slaap waren gevallen, blijken helemaal geen uitzondering te zijn in hun beroepsgroep. 56 procent van de piloten is wel eens

weggedommeld, bekenden ze in een onderzoek van de Britse pilotenvakbond Balpa. Van hen is 29 procent wel eens wakker geworden en tot de ontdekking gekomen dat de co-piloot ook sliep, meldde de BBC vrijdag.

Pool vindt mega-paddenstoel

Foto: Screenshot BBC

In een woud in het noordwesten van Polen heeft een man een enorme paddenstoel ontdekt. De zwam weegt zo'n 3 kilo en heeft een diameter van 40 centimeter. De Pool wil de gigant in een koolsoep verwerken. Dat heeft de eerlijke vinder althans verklaard aan de BBC.

BUCKLES

By David Gilbert

BEETLE BAILY

By Mort Walker

TINA'S GROOVE

By Rina Piccolo

BABY BLUES

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Euro

Bezorgd

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen stonden vandaag in het rood. De financiële markten waren in de ban van de begrotingsperikelen in de Verenigde Staten en de politieke crisis in Italië. Ook een tegenvallend industriecijfer uit China droeg bij aan de negatieve stemming. De AEX-index in Amsterdam noteerde in de middaghandel 0,5 procent lager op 373,79 punten. De MidKap zakte 1 procent tot 568,83 punten. De beurzen in Frankfurt, Londen en Parijs verloren tussen 0,8 en 1,4 procent. “In de VS hebben de politici tot middernacht de tijd om een begrotingsdeal te sluiten, maar het ziet ernaar uit dat het niet gaat lukken en dat tal van Amerikaanse overheidsdiensten worden stilgelegd. Ook in Italië ziet het er slecht uit. Daar dreigen nieuwe verkiezingen. De Italiaanse rente zou daardoor kunnen gaan oplopen en er voor zorgen dat de schulden crisis in Europa weer terugkeert”, zei handelaar Rob Koenders van Harmony Vermogensbeheer.

De euro was 1,3535 dollar waard, ongeveer evenveel als bij het slot van de Europese beurshandel op vrijdag. De prijs van Amerikaanse olie daalde 1,4 procent tot 101,40 dollar per vat. Brentolie zakte 0,8 procent tot 107,75 dollar. Vandaag was de euro op Curaçao 2,4538 gulden waard. Dat scheelt niet veel met de 2,4596 gulden van vrijdag.

Tokio

Omlaag

TOKIO — De effectenbeurs in Tokio is vandaag met verlies geëindigd. Beleggers bleven terughoudend in afwachting van de verdere ontwikkelingen in de Verenigde Staten, waar de strijd tussen de Republieken en Democraten over de begrotingsplannen afgelopen weekeinde is losgebarsten. Een scherpe stijging van de Japanse yen ten opzichte van de Amerikaanse dollar zorgde daarbij voor koersdruk onder de grote Japanse exportbedrijven. De Nikkei sloot 2,1 procent lager op 14.455,80 punten. Elders in het Verre Oosten lieten de belangrijkste beurzen ook verliezen zien. De All Ordinaries in Sydney verloor 1,4 procent en de Kospi in Seoul daalde 0,7 procent. In Hongkong zakte de Hang Seng-index 1,3 procent nadat bleek dat de bedrijvigheid in de Chinese industrie in september minder sterk is toegenomen dan werd gedacht. Uit een nieuwe raming van de Britse bank HSBC bleek dat de inkoopmanagersindex is uitgekomen op 50,2.

Wall Street

In de min

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag in de min geopen. Wall Street is in de ban van de begrotingsstrijd in Washington, die afgelopen weekeinde is losgebarsten. Daarnaast zorgen de politieke crisis in Italië en een tegenvallend industrie cijfer uit China voor voorzichtigheid.

De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang van de handel 1,1 procent lager op 15.090 punten. De brede S&P 500 verloor 1 procent tot 1675 punten en technologiegraadmeter Nasdaq zakte 1,2 procent tot 3737 punten. Het Amerikaanse Congres moet vandaag voor middernacht tot een begrotingsakkoord komen om de eerste sluiting van overheidsdiensten in zeventien jaar te voorkomen. Democraten en Republieken lijken het echter niet eens te kunnen worden over de voorwaarden. Waarschijnlijk gaan eerst de nationale parken dicht, worden visa-aanvragen niet behandeld en komen regulerende diensten op zorg- en milieugebied stil te liggen.

Buitenlandse garanties Nederland 201 miljard

DEN HAAG — De garanties die Nederland heeft verstrekt aan internationale instellingen als het IMF, de ECB en Europese noodfondsen zijn opgelopen tot 201 miljard euro. Aan het begin van de kredietcrisis lag dit geheel aan buitenlandse garanties nog op 18 miljard euro.

Dat blijkt uit een rapport van de Algemene Rekenkamer dat vandaag werd gepresenteerd. Een woordvoerder van de Rekenkamer bevestigt berichtgeving in het *Financieel Dagblad* erover. Het gaat behalve om garanties aan het Interna-

tionaal Monetair Fonds en de Europese Centrale Bank ook om garanties aan Europese noodfondsen als het tijdelijke noodfonds EFSF en het permanente noodfonds ESM. Dat heeft allemaal te maken met leningen aan landen als Grie-

kenland, Ierland, Portugal en Spanje, die tijdens de schulden crisis in de problemen zijn gekomen. De grootste garantie staat uit bij het IMF, dat ook betrokken is bij Europese reddingsoperaties. De Rekenkamer constateert dat er totnogtoe niet één duidelijk overzicht is van wat er allemaal uitstaat aan garanties in het buitenland. Vorig jaar had de Rekenkamer zelf al uitgerekend dat de Nederlandse overheid voor allerlei

andere partijen (burgers, bedrijven, banken, Nationale Hypotheekgarantie, gegarandeerde leningen aan andere eurolanden) voor 465 miljard euro garant staat. De Rekenkamer adviseert het kabinet om de Tweede Kamer periodiek een overzicht te geven van de garanties aan internationale instellingen, waarmee de risico's kunnen worden gewogen en een afbouw van de garanties kan worden afgewogen.

Niet Coca-Cola maar Apple bekendste merk

Foto: AFP

Na dertien jaar staat Coca-Cola eerste plaats af en neemt Apple deze over.

AMSTERDAM — Apple heeft Coca-Cola verdreven van de eerste plaats op de wereldwijde ranglijst van meest waardevolle bekende merken. Dat maakte het Britse advies- en merkenbureau Interbrand vandaag bekend. Het is voor het eerst in dertien jaar dat Coca-Cola de lijst niet aanvoert.

“Zo nu en dan verandert een bedrijf ons leven, niet alleen met zijn producten maar met zijn hele gedachtegoed. Dit is de reden waarom we na dertien jaar Coca-Cola aan de top, nu Apple op nummer 1 terugzien”, aldus

Patrick Stal van Interbrand Amsterdam. Apple is volgens het internationaal leidende bureau 98,3 miljard dollar (72,6 miljard euro) waard. Interbrand publiceert elk jaar de ranglijst waarin de merkwaarde van de 100

meest waardevolle merken ter wereld onderzocht wordt. Op de tweede plaats staat Google en Coca-Cola is gezakt naar de derde plek. Nieuw binnengekomen in de lijst zijn Discovery (tv-zenders), Duracell (batterijen en accu's) en het Amerikaanse automerk Chevrolet. In de lijst staan drie Nederlandse merken: Philips (40), Shell (73) en Heineken (92). “Ze blijven het goed doen en verzekeren zich al jaren-

lang van solide posities”, aldus Interbrand. Hun gezamenlijke merkwaarde nam met bijna 11 procent toe ten opzichte van vorig jaar. “Vanzelfsprekend een goede ontwikkeling, maar evident is ook dat er kansen liggen voor het drietal wanneer we constateren dat Philips, Shell en Heineken samen goed zijn voor ‘slechts’ 1,3 procent van de totale merkwaarde in de lijst”, aldus Interbrand.

Goud duurder

NEW YORK — De dreigende sluiting van overheidsdiensten vanwege het uitblijven van een begrotingsakkoord in de Verenigde Staten leidde vandaag tot een stijging van de goudprijs. Het edelmetaal werd ten opzichte van vrijdag 3,40 dollar duurder.

Daarmee kwam de prijs van een troy ounce (31,1 gram) uit op 1340,37 dollar (993,50 euro). Olie werd juist goedkoper. Een vat ruwe Amerikaanse olie

werd in New York verhandeld voor 101,58 dollar, een daling van 1,3 procent. In Londen wisselde Brentolie voor 107,53 dollar per vat van eigenaar. Dat is 1 procent minder dan de prijs op vrijdag. Het Amerikaanse Congres moet vandaag tot een begrotingsakkoord komen om de eerste sluiting van overheidsdiensten in zeventien jaar te voorkomen. Democraten en Republieken lijken het echter niet eens te kunnen worden over de voorwaarden.

Sluiting overheidsdiensten VS op komst

WASHINGTON — Het lijkt vrijwel onvermijdelijk dat vanaf middernacht (lokale tijd) een deel van de Amerikaanse overheidsdiensten wordt stilgelegd. In het weekeinde vonden er geen onderhandelingen plaats tussen de Democraten en Republieken om de patstelling tussen de partijen over de financiering van de overheid op te lossen.

Het lijkt dan ook niet erg waarschijnlijk dat er voor 1 oktober een compromis wordt bereikt. Het gevolg zou zijn dat zo'n 800.000 ambtenaren morgen met verlof worden gestuurd. Waarschijnlijk gaan dan nationale parken dicht, worden visa-aanvragen niet of veel langzamer behandeld en komen diensten op onder meer het gebied van zorg en milieu stil te liggen. Het zou overigens al de zeventiende keer zijn sinds 1977 dat door politieke onenigheid de overheidsfinanciën op slot komen

FACTS & FIGURES

door Willem-Jan Paardekooper

Alle ogen op Washington gericht

De afgelopen week kenmerkte zich door een slappe handel. Weinig omzet, met rare uitslagen. Alle ogen waren gericht op Washington. Daar maken de twee politieke partijen er weer eens een zootje van. Zoals iedereen weet heeft Amerika een begrotingstekort. Niks nieuws onder de zon. Alleen is er een wet in Amerika die de regering verplicht om een kredietplafond aan te houden. Kort gezegd, hoeveel mag de regering lenen. Dit plafond is bereikt. Dat betekent dat de politieke partijen het eens moeten worden over de voorwaarden en de hoogte van een nieuw (hoger) kredietplafond, zodat de overheid aan haar verplichtingen kan voldoen. Natuurlijk zijn de twee partijen het er niet over eens en dat zorgde ervoor dat de beurzen terug moesten, voor de meerderheid van de week. De Dow-Jones moest na het slot van vrijdag de week afsluiten met een verlies van 1,25 procent. De S&P 500 deed het iets beter met een daling van 1,06 procent. De Nasdaq kon de week nog net afsluiten met een klein plusje van 0,18 procent.

Voor dinsdag 1 oktober moeten beide partijen eruit zijn. Anders worden verschillende overheidsdiensten gesloten en zullen militairen hun salaris later krijgen. De verwachting is dat men er uiteindelijk wel uit zal komen. Want geen van beide partijen wil de joker zijn in dit politieke spel. Zeker niet omdat er in 2014 verkiezingen zijn in de Senaat. Maar goed, men kan dit spel dus nog tot vanavond laat volhouden. Dit zorgt dan ook voor onrust op de beurzen. Vandaag zou wel eens een zware dag kunnen worden. Niet dat we een hele forse daling van de beurzen verwachten, maar meer dat de omzetten heel laag kunnen zijn en de beurzen toch weer verder terrein prijs zullen gaan geven. Zondag werd bekend dat de regering van Italië het opeens moeilijk heeft. De heer Berlusconi heeft al zijn ministers terug geroepen uit de regering. Als trouwe lezer weet u dat Italië deel uitmaakt van de PIIGS landen. Deze landen staan er in Europa het slechtst voor qua economie. De andere landen zijn Portugal, Ierland, Griekenland en Spanje. Ook dit zal vandaag meewegen tijdens de beurshandel. Als we verder kijken, dan zien we toch langzaam meer lichtpunten voor de aandelenbeurzen komen. Zeker als we een akkoord krijgen over het kredietplafond in Amerika, dan zijn alle spannende data die we in de maand september hadden, aardig achter de rug. We zijn de traditioneel meest slechte maand van het jaar goed doorgekomen. Iets waar we alleen maar blij om zijn. Onze zorg was dat er veel zaken waren, die de beurzen fors lager konden zetten. Maar het lijkt erop dat de beurzen sterker zijn dan dat wij dachten. Ons idee was ook dat na een correctie de beurzen nieuwe records zouden gaan neerzetten. Daar gaan wij nog steeds van uit. Alleen de daling van 10 procent is niet gekomen. Mochten we nu opeens een terugval krijgen, dan zien wij niet in dat deze meer zou zijn dan 8 procent. Op dit moment houden we nog steeds een heel stuk in cash aan. Maar we kijken wel naar onze posities, die we hadden ingenomen als verzekering van onze portefeuilles. Het is nog te vroeg om deze aan de kant te schuiven, maar als een correctie niet snel komt, dan gaan we ervan uit dat de kleine teruggang van 4 procent de maximale daling is geweest. Van daaruit kunnen we weer verder omhoog gaan. Volgende week wordt een belangrijke week voor onze beslissingen.

Heeft u vragen hierover, of wilt u uw vraag in de krant beantwoord zien, stuurt u ons dan een e-mail via onze website. www.kaatvermogensbeheer.com. Telefoonnummer 736-2444.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	30-Sep		PREV.	30-Sep		
DOW JONES	15258.24	15165.19	AEX	375.77	374.50		
S&P 500 INDEX	1691.75	1681.39	AEGON NV	5.54	5.47		
NASDAQ	3781.59	3771.26	AGEAS	30.50	29.99		
AMAZON.COM INC	316.01	313.80	AHOLD NV	12.86	12.80		
AMERICAN EXPRESS	75.89	75.56	ASTORIA FINL	12.43	12.47		
APPLE INC	482.75	479.08	AKZO NOBEL	48.28	48.46		
AT&T INC	33.98	33.76	ASML HOLDING NV	72.56	72.97		
BERKSHIRE HATH-B	114.85	113.53	COROL NV	32.19	31.72		
CISCO SYSTEMS	23.33	23.43	DANONE	55.44	55.54		
CITIGROUP INC	48.89	48.58	DSM (KONIN)	56.01	55.80		
WALT DISNEY CO	65.19	64.78	HAL TRUST	95.01	96.12		
EBAY INC	55.78	55.84	HEINEKEN NV	51.74	52.25		
GENERAL ELECTRIC	24.05	24.01	ING GROEP NV	8.43	8.35		
GOOGLE INC-CL A	876.39	877.55	ROYAL INTECH NV	2.00	1.99		
HEWLETT-PACKARD	21.17	20.93	KPN (KONIN) NV	2.37	2.35		
HOME DEPOT INC	75.96	75.61	KONINKLIJKE PHIL	24.07	23.81		
IBM	186.92	186.44	POSTNL NV	3.19	3.20		
INTEL CORP	22.98	22.99	REED ELSEVIER	15.02	14.86		
JOHNSON&JOHNSON	86.73	86.70	REXEL SA	18.90	18.74		
MEDTRONIC INC	53.00	53.02	ROBECO	26.55	26.36		
MICROSOFT CORP	33.27	33.02	ROLINCO	23.72	24.23		
3M CO	120.22	119.91	RORENTO	53.36	53.54		
PRIZER INC	28.88	28.72	ROYAL DUTCH SHA	24.27	24.35		
PROCTER & GAMBLE	77.21	76.63	TOMTOM	5.27	5.30		
ROYAL DUTCH-ADR	65.88	65.91	UNILEVER NV-CVA	28.80	28.74		
SCHLUMBERGER LTD	88.82	88.27	WESSEMAN NV	2.69	2.64		
SPRINT CORP	6.16	6.23	WOLTERS KLUWER	19.18	19.04		
TEXAS INSTRUMENT	40.16	40.16	WP-STEWART HLDGS	262.03	258.02		
TIME WARNER INC	66.20	66.04	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	27-Sep		
VISA INC-CLASS A	193.05	191.55	MONEY MARKET	13.0623	13.0623		
ISHARES SELECT D	PREV.	30-Sep	US DOLLAR BOND	2.5413	2.5459		
ISHARES MSCI EME	66.51	66.26	GLOBAL GROWTH	2.2462	2.2496		
ISHARES MSCI PAC	41.24	40.84	US GROWTH	10.2601	10.2116		
ISHARES RUSSELL	48.18	47.75	CANADIAN GROWTH	2.9919	3.0108		
ISHARES S&P 500	101.53	101.08	CURRENCIES	PREV.	30-Sep		
ISHARES EUROPE E	89.80	89.42	YEN/USD	98.370	98.140		
POWERSHARES DB C	44.41	44.16	EUR/USD	1.352	1.353		
POWERSH-QQQ	25.87	25.80	CAN/USD	1.031	1.029		
SPDR S&P MID 400	79.07	78.87	GBP/USD	1.612	1.619		
SPDR S&P 600 SMA	226.20	225.53	COMMODITIES	PREV.	30-Sep		
FUNDS	95.90	95.48	OIL WTI	102.87	101.78		
BLACKROCK GBL ALL	PREV.	30-Sep	GOLD	1336.65	1329.93		
WEMPLETON GBL BND	47.54	47.43	SILVER	21.79	21.82		
	23.21	23.09	WHEAT	683.00	683.00		

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

L'ao Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 7/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Fundacion Arubano di
Esnan Visualmente
Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/
582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setanet.aw website:
<http://www.favi.org>

‘Turkse democratische hervorming onvoldoende’

ISTANBUL — In Turkije is de discussie begonnen over het werkelijke democratisch gehalte van het democratiseringspakket dat premier Recep Tayyip Erdogan vandaag presenteerde. Vrouwen die een hoofddoek dragen, mogen voortaan in ongeüniformeerde publieke functies werken, wat een democratische stap vooruit is.

Maar de Koerdische politieke beweging heeft inmiddels laten weten de hervormingen onvoldoende te vinden om het vredesproces vlot te trekken. De scepsis was groot voordat Erdogan aan zijn presentatie begon. Afgelopen zomer sloeg de politie in opdracht van Erdogan met veel geweld demonstraties tegen zijn regering neer. Dat het

pakket is vastgesteld door regeringspartij de AKP zonder overleg met andere partijen, is een van de kritiekpunten. De verboden letters Q, W en X, die in het Turks niet voorkomen maar in het Koerdisch wel, mogen vanaf nu worden gebruikt. Dorpen mogen worden hernoemd naar hun oorspronkelijke, veelal Koerdische, Griekse

of Armeense namen. Aan het verbod op het gebruik van Koerdisch tijdens politieke campagnes komt een eind. Privéscholen mogen Koerdisch voortaan gebruiken als taal waarin het onderwijs wordt gegeven. Maar hoe de regering dat kan doorvoeren, blijft vaag: de Turkse grondwet verbiedt het. De Koerdische politieke beweging ziet de toezeggingen als cosmetisch. Zij eist ook dat ook op staatsscholen in het Koerdisch mag worden lesgegeven. Een ander belangrijk punt – verandering van de terrorismewetgeving, die ook door mensenrechtenorgani-

saties fel wordt bekritiseerd – komt in het democratiseringspakket niet aan de orde: duizenden Koerdische politieke gevangenen zullen niet vrij komen. De kiesdrempel van 10 procent blijft onveranderd: Erdogan stelde slechts voor de discussie daarover te openen. De Koerden eisen dat de drempel wordt verlaagd of afgeschaft. De regering onderhandelt sinds januari over vrede met de gevangen PKK-leider Abdullah Öcalan. Die heeft laten weten dat hij zich terugtrekt uit de onderhandelingen als de regering geen serieuze toezeggingen doet.

‘Treinreis in 2014 te duur en te complex’

RIJSWIJK — De NS-plannen voor volgend jaar maken het reizen per trein te duur en te ingewikkeld. Dat stellen de consumentenorganisaties in het openbaar vervoer, verenigd in de organisatie Locov, vandaag in een brief aan het spoorbedrijf.

De tariefsverhoging zal ver uitstijgen boven de inflatie, door kosten door te schuiven naar de reiziger. Bovendien moeten reizigers zich gaan verdiepen in het fenomeen ‘routekeuze’. Dat zijn zeer ongewenste ontwikkelingen, aldus de brief. Als bezuinigingsmaatregel van kabinet-Rutte I moet NS vanaf 2015 50 miljoen euro per jaar meer gaan betalen aan ‘spoorbelasting’. Dit wordt in zijn geheel doorgeschoven naar de reiziger, stelt Locov. De reiziger draait verder ook deels op voor de afschaffing van het dubbel opstaptarief, waarvoor de vervoerders worden gecompenseerd. Het verbaast de consumentenorganisaties dat

Reizen met d trein wordt alleen maar ingewikkelder.

de reiziger de rekening betaalt nadat vervoerders zich rijk hebben gerekend met de inkomsten van dit dubbele opstaptarief. Over de routekeuze, waarbij

reizigers die op een route met meer vervoerders rijden vooraf (bij de automaat) een keuze moeten maken met welke vervoerder ze over die route gaan, moet er eerst meer

duidelijkheid komen, vindt Locov. Van reizigers is niet te verwachten dat ze voor hun reis eerst uitgebreid de spoorkaart gaan bestuderen.

Peres prijst Gerechtshof

DEN HAAG — De Israëlische president Shimon Peres heeft vandaag tijdens een bezoek aan het Internationaal Gerechtshof (ICJ) in Den Haag het hof uitvoerig geprezen. Peres beklemtoonde dat de relaties tussen Israël en het internationale hof uitstekend zijn. Hij zei dat Israël niet altijd blij is met formuleringen van het hof, maar het land erkent de rechtspraak van het ICJ. In juli 2004 gaf het ICJ op verzoek van de Algemene Vergadering van de VN een speciaal advies over de juridische positie van de afscheidingen die Israël in de bezette Palestijnse gebieden heeft gezet. Het oordeel was vernietigend. Het stelde dat Israël de bouw van de illegale afscheidingen moest staken en dat slachtoffers schade vergoed zouden moeten krijgen.

Studiepunten voor verbeteren Wikipedia

SAN FRANCISCO — Vierdejaarsstudenten van de medische faculteit van de Universiteit van Californië kunnen voortaan studiepunten vergaren door pagina’s over ziekten op Wikipedia te verbeteren.

Dat levert een win-winsituatie op, denkt de in San Francisco gevestigde universiteit. “Als beroepsgroep met een bulk aan kennis is het onze plicht het publiek voor te lichten”, legt universitair docent Amin Azzam uit tegen-

over The New York Times. Dat komt niet alleen de kwaliteit van de online encyclopedie ten goede, maar leert de studenten bovendien in begrijpelijke taal over medische zaken te communiceren. Dat aspect van het medische werk raakt in de opleiding vaak wat ondergesneeuwd. “We leren hen heel goed hoe ze met artsen om moeten gaan, maar we leren hen een stuk minder goed om met het publiek te spreken”, aldus Azzam.

Straatnieuws krijgt ‘glossy zusje’

Een Straatnieuws-verkoper met de oude versie. De nieuwe versie gaat 5 euro kosten. Nu kost de krant nog 2 euro.

UTRECHT — Straatnieuws-verkopers in Utrecht en Amsterdam gaan op ‘chic’. Zij verkopen vanaf 11 oktober, naast hun gewone straatnieuwskrant, het eerste nummer van een nieuw tijdschrift. Een glossy genaamd: STRAAT.

De hoofdredacteur van Straatnieuws in Utrecht, Frank Dries, liet gisteren weten dat het gaat om een proef met 20.000 exemplaren van het luxe tijdschrift. Daarin, net als in andere glossy’s, interviews (met onder anderen Claudia de Brey, Trijntje

Oosterhuis, A.L. Snijders), columns (Arnon Grunberg), mode, koken, reizen, opinie en andere echte glossy-onderwerpen. De nieuwe glossy gaat 5 euro kosten, waarvan 2,50 euro voor de verkoper is. Een ‘gewone’ straatnieuws kost 2 euro, waarvan 90 cent

voor de verkoper is. Als de STRAAT aanslaat, moet het een magazine worden dat vier keer per jaar gaat uitkomen. Dan zal het ook in de steden Haarlem, Den Haag en Rotterdam worden aangeboden. Volgens Dries is het concept in Scandinavië al een groot succes. De Straatnieuws en deze glossy worden volledig uit eigen middelen gefinancierd. In de STRAAT staan advertenties van lokale ondernemers.

Graf uit Steentijd blootgelegd in Twello

TWELLO — Archeologen hebben vorige week in Twello bij Deventer een graf uit de nieuwe Steentijd blootgelegd. Het gaat volgens de wetenschappers om een overblijfsel uit de zogeheten Enkelgrafcultuur (2900 - 2500 voor Christus), wat voor Nederland zeer bijzonder genoemd kan worden.

In het graf is het lijksilhouet uitzonderlijk goed geconserveerd gebleven. Zo is precies te zien hoe de dode destijds is begraven, wat het graf belangrijk maakt voor nader

archeologisch onderzoek. De gemeente Voorst heeft daarom besloten om vandaag het hele graf met omliggende grond ineens te laten lichten. Het graf wordt in zijn ge-

heel naar een laboratorium gebracht voor nader onderzoek, aldus de gemeente. In een gebied waar woningen gebouwd gaan worden in Twello, wordt al wekenlang archeologisch onderzoek gedaan, omdat wel bekend was dat dit een rijke vindplaats zou kunnen zijn. Er zijn al Romeinse kommen gevonden en sporen uit de Brons- en de IJzertijd.

Weert en Bergeijk groenste in Europa

WEERT — Weert en Bergeijk behoren tot de groenste plaatsen van Europa. De Limburgse stad en het Brabantse dorp wonnen vrijdag een gouden medaille bij de Europese groencompetitie Entente Florale. Weert won in de categorie grotere steden, Bergeijk bij de dorpen. Volgens de organisatie is het de eerste keer dat een land beide categorieën wint. De jury omschrijft Weert als ‘een verrassend groene, relatief kleine stad’ en ‘een goed voorbeeld van een harmonieus samengaan van stad en landschap’. Daardoor is de stad ‘een zeer goede leef-, woon-, werk- en recreatieomgeving’.

Sintibo sigur cu ALWAYS

Pa cada compra di dos (2) producto ALWAYS pantiliner of pads cu un bator minimo di Afl 25,- Participa pa gana un (1) di e diez (10) Shopping Voucher di Afl 500,- na Benetton.

1 Compra ALWAYS 2 Scirbi datos patras di recibo cu descripcion 3 Deposita na supermercado of Compra Ltd.

always

LIMITED COUPONS OF BENE TTON

FC Twente langszij bij PSV

ENSCHDEDE — FC Twente is de nieuwe koploper in de Eredivisie. De club uit Enschede haalde voor eigen publiek uit tegen FC Groningen (5-0), dat na een rode kaart van Johan Kappelhof ruim een helft met tien man voetbalde. De formatie kwam in punten gelijk met PSV, dat onderuit ging bij AZ (2-1). FC Twente kan echter een beter doelsaldo overleggen.

FC Twente dankte de eenvoudige zege op FC Groningen aan treffers van Rasmus Bengtsson, Shadrach Eghan, Dusan Tadic, opnieuw Eghan en nieuwkomer Jesús Corona. De Mexicaan scoorde met een prachtig 'stiffie'. FC Twente heeft niet de minste verliespunten van alle clubs in de Eredivisie. Vitesse lost de nieuwe lijstaanvoerder alweer af aan kop van de ranglijst als het woensdag de inhaalwedstrijd bij ADO Den Haag wint. Het elftal van trainer Peter Bosz boekte gisteren een verdiende uitzege bij NEC (2-3), al viel de winnende tref-fer van Lucas Piazón pas in blessuretijd. PSV ging een kleine week na de ruime zege op Ajax (4-0) onderuit bij AZ. Nick Viergever en Aron Jóhannsson scoorden voor de tweevoudig kampioenen uit Alkmaar. Memphis Depay zorgde tussendoor nog wel voor de gelijkma-ker. De klok was zaterdag

Foto: FCT/Deley

Jesús Corona was niet van het veld te krijgen na zijn eerste treffer in Twentse dienst.

op bezoek bij AZ de groot-
ste vijand van PSV, vond
trainer Phillip Cocu. Nadat
Aron Jóhannsson de ploeg
uit Alkmaar voor de tweede
keer op voorsprong had ge-
bracht, wist PSV zich niet
meer op te richten. "Mis-
schien dat spelers toch
naar de klok gingen kijken,

in de wetenschap dat we
niet zoveel tijd meer had-
den. Onze kwaliteit is juist
om ons eigen spel te spelen,
niet om opportunistisch te
gaan voetballen", aldus
Cocu. "Na de 1-0 hebben
we de rust bewaard, na de
2-1 niet. We moesten wéér
opboksen tegen een achter-

stand en toen werd het on-
rustig, met veel halverlies.
Eigenlijk hebben we niet
echt een kans gehad op de
gelijkmaker." Stijn Schaars
legde de vinger wél op de
zere plek. "Wij hebben AZ
zelf in het zadel geholpen.
Ook als je niet lekker in de
wedstrijd zit, mag je zo'n

doelpunt niet weggeven",
zo doelde de aanvoerder
van PSV op de 2-1 na bijna
een uur spelen van Aron
Jóhannsson. Die schoot
prachtig binnen nadat Jos-
hua Brenet knullig onder
de bal door was gegaan.
Ajax boekte ook weer eens
een aansprekend resultaat.

Stand	
1. FC Twente	8 15
2. PSV	8 15
3. Sc Heerenveen	8 15
4. Ajax	8 14
5. Vitesse	7 14
6. PEC Zwolle	8 14
7. Feyenoord	8 13
8. AZ	8 13
9. FC Groningen	8 11
10. Heracles	8 10
11. NAC Breda	8 9
12. SC Cambuur	8 9
13. Roda JC	8 9
14. FC Utrecht	8 9
15. GA Eagles	8 9
16. RKC Waalwijk	8 5
17. ADO Den Haag	7 4
18. NEC	8 4

Marianne Vos prolongeert wereldtitel

FLORENCE — Wielren-
ster Marianne Vos heeft
zaterdag bij de wereld-
kampioenschappen wiel-
rennen in Florence de
titel veroverd in de weg-
race voor vrouwen. De
titelverdedigster ging er
op de laatste klim van-
door en kwam na 140 ki-
lometer alleen over de
meet. De Zweedse Emma
Johansson pakte zilver,
Rossella Ratto greep voor
eigen publiek brons. Bij
de mannen won gisteren
de Portugees Rui Costa.

Voor Vos is het haar derde
wereldtitel. Vorig jaar greep
ze de regenboogtrui in Val-
kenburg en in 2006 was ze de
beste in Salzburg. Daartus-
sen werd ze vijf keer tweede.
Ook veroverde ze vorig jaar in
Londen de olympische titel in
de wegrace. Vos was, net als
in Valkenburg, de sterkste in
koers al kostten de laatste ki-
lometers veel kracht. Ze had,
nadat ze op de steilste klim
was weggereden van haar
concurrentes, Johansson en
Ratto steeds binnen 7 tellen
achter zich. Voor haar aanval
had Vos veel steun van Anna
van der Breggen, die uiteinde-
lijk als vierde finishte.
Vos reed op de laatste korte,
maar steile klim rap weg
en soleerde naar de zege.
"Ik voelde me niet heel ze-
ker op de laatste lange klim,
maar op het steile klimmetje
wist ik dat ik de beste was",
zei Vos glunderend. "Bij het
doek van de laatste kilometer
dacht ik: dit gaat lukken." Vos
bedankte haar ploeggenote
Anna van der Breggen. "Toen
we met twee zaten tegen drie
Italiaansen deed ze het zó
goed! Ze hield het bij elkaar
zodat ik kon aanvallen op het
eind. Het is geweldig dat ze in
de slotfase op alle aanvallen
kon reageren. Haar optreden
verbaast me niet. Ze rijdt het
hele jaar al goed en was vorig
jaar ook heel belangrijk voor
me. Maar dat geldt voor de
hele ploeg. De teamspirit is
echt heel bijzonder en groeit
ieder jaar. Daar heeft bonds-
coach Johan Lammerts een
grote hand in." Het voelde vol-
gens de Brabantse geweldig
om haar titel te verdedigen.
"Het is zwaar om één keer te
winnen, twee op een rij is nog
veel moeilijker. Ik had van-
daag niet één procentje min-
der moeten zijn dan 100."

Nooit eerder stond een Por-
tugees op het podium na een

Foto: APF / Graham Watson

Marianne Vos rijdt weg van haar tegenstanders op de laatste korte klim.

WK-wegrace. Rui Costa zocht
en vond gisteren in Florence
meteen de hoogste trede. Het
was de verrassende uitkomst
van een zinderende slotronde
waarin Joaquín Rodríguez op
weg leek naar de wereldtitel,
maar Rui Costa in de laatste
kilometers de koploper ach-
terhaalde. "Alsof ik de hoofd-
prijs in de loterij heb gewon-
nen", omschreef de man die
in de Tour deze zomer twee
ritten won, zijn gemoedstoe-
stand. Links en rechts van
hem zaten twee Spanjaarden
die de schijn probeerden op te
houden dat ook hun WK ge-
slaagd was. Rodríguez (zilver)
en Alejandro Valverde konden
echter onmogelijk tevreden
zijn nadat ze hun numerieke
overwicht in de kopgroep, met
verder alleen nog de Itali-
aanse thuisfavoriet Vincenzo
Nibali, niet met goud hadden
bekroond.
Toen de Portugees een kleine
twee kilometer voor de finish
dan toch besloot naar Rodri-
guez te rijden, hield Valverde
de benen stil. Blijkbaar had
hij vrede met een landgenoot
en een ploeggenoot (Movis-
tar) voorop. Tot onbegrip van
Rodríguez. "Ik begreep er

niets van, de afspraak was
dat Valverde achter mij op el-
ke aanval zou reageren. Toen
Costa aansloot wist ik dat ik
geklapt was." De Nederlanders Bauke Mol-
lema en Pieter Weening wa-
ren gezien toen eerst Nibali
en vervolgens Rodríguez in
de slotronde aanvielen. Mol-
lema belandde in een groepje
met de Slowaak Peter Sagan
en de Belgische titelverdedi-
ger Philippe Gilbert en werd
uiteindelijk 11e.
Liefst 147 renners hielden het
WK voortijdig voor gezien. De
Britten maakten het hele-
maal bont. Alle acht renners,
onder wie tourwinnaar Chris
Froome en Bradley Wiggins,
verlieten de wedstrijd, die
danig werd beïnvloed door de
regen, voortijdig. Met nog 100
kilometer te gaan, zat de hele
ploeg al in de bus. Bondscoach
Rod Ellingworth was totaal
niet te spreken over het op-
treden van zijn ploeg. "De jon-
gens hadden niet bepaald de
juiste houding. Ik geloof dat
ze er allemaal wat te mak-
kelijk over hebben gedacht.
Froome zei dat hij last had
van de regen en de kou, maar
dat gold voor iedereen."

ALKMAAR — Amper
twaalf uur na de verras-
sende zege op PSV heeft
Gertjan Verbeek giste-
ren te horen gekregen
dat hij moet vertrekken
bij AZ. Het ontslag van
de markante trainer had
dan ook niets te maken
met de prestaties, maar
met de verstoorde rela-
tie met de spelersgroep.
"Helaas was dit niet te-
gen te houden", zei tech-
nisch directeur Earnest
Stewart, die sprak van
een gebrek aan chemie
tussen Verbeek en zijn
manschappen. "We zijn
niet over één nacht ijs
gegaan."

Dat blijkt ook wel uit het
moment waarop Verbeek
er uit wordt gestuurd. AZ
bracht PSV zaterdag de eer-
ste nederlaag van het sei-
zoen toe, waarmee de ploeg
van Verbeek zich weer in de
bovenste regionen van de
Eredivisie meldde. "Maar
dit ontslag heeft niets met
de resultaten te maken",
benadrukte Stewart. Net
als eerder bij Feyenoord
bleek de eigengereide en
rechtlijnige werkwijze van
Verbeek op weerstand te
stuiten binnen de spelers-
groep. Ook andere perso-
neelsleden botsten de afge-
lopen jaren soms hard met
de boksliefhebber. "Er wa-
ren meerdere signalen dat
de chemie was verdwenen",
zei Stewart.
De spelersraad deed don-
derdag zijn beklag bij de
directie, die de kritiek een
dag later overbracht aan

Foto: Archief

Gertjan Verbeek

Verbeek. "Dat kwam voor
mij ook als een donderslag
bij heldere hemel", zei de
oefenmeester, die wel er-
kende dat hij af en toe sig-
nalen kreeg dat zijn soms
wat botte werkwijze op ver-
zet stuitte. "Daar probeer
je dan mee aan de slag te
gaan, maar uiteindelijk
ben ik iemand met een ei-
gen leiderschapstijl en
een eigen karakter. Je bent
wie je bent en dat karakter
heeft me ook ver gebracht.
We zijn behoorlijk succesvol
geweest, jammer dat we op
deze manier afscheid moe-
ten nemen. Ik heb tegen de
groep gezegd: goed dat jul-
lie voor jezelf zijn opgeko-
men. Als je het ergens niet

mee eens bent, dan moet je
dat ook zeggen. In een hu-
welijk heb je ook wel eens
dat het na zoveel jaar is uit-
gewerkt. Dan ga je ook ie-
der je eigen kant op. Ik heb
een heel mooie tijd gehad
bij AZ en neem niemand
iets kwalijk, ook de spe-
lers niet." Voorlopig nemen
de assistenten Martin en
Dennis Haar de taken van
Verbeek over. Aangezien zij
echter niet over de vereiste
papieren beschikken, moet
Stewart op zoek naar een
nieuwe hoofdtrainer. Alex
Pastoor lijkt een voorname
kandidaat, al zijn ook onder
anderen Fred Rutten, Co
Adriaanse en Frank Rijk-
aard vrij.

Djokovic moet vrezen voor troon

PEKING — De Spaanse tennisser Rafael Nadal kan
Novak Djokovic deze week in Peking van de troon
stoten. Alleen als de Serviër het ATP-toernooi in de
Chinese hoofdstad wint en Nadal de finale niet haalt,
blijft hij de nummer 1 van de wereld. Bij ieder ander
resultaat lost Nadal hem af aan kop van de mondiale
ranking. "Maar zolang er is een kans is, vecht ik voor
die koppositie", zei Djokovic.

Nadal maakt na een jaar
blessureleed grote indruk
in dit seizoen. De 27-jarige
tennisser van Mallorca won
sindsdien al tien toernooien,
waaronder Roland Garros en
de US Open. De Spanjaard
kan ook op eigen kracht
opklimmen naar de eerste
plaats van de wereldrang-

lijst, als hij in Peking de fi-
nale haalt.
Nadal stond in de zomer van
2011 voor het laatst aan kop.
Door aanhoudende kniepro-
blemen zakte hij terug naar
de vijfde plek, maar dankzij
zijn imponerende resultaten
van dit jaar staat de Span-
jaard op het punt om weer

'United mist wereldklasse'

MANCHESTER — Man-
chester United heeft niet
voldoende klasse om de
Champions League te
winnen. Die opvallende
conclusie trok trainer
David Moyes gisteren
over zijn ploeg. De opvol-
ger van Alex Ferguson
beleeft de slechtste com-
petitiestart sinds 24 jaar
met Manchester United.

De kampioen verloor zater-
dag van West Bromwich Al-
bion (2-1). Manchester Uni-
ted slaagde er dit seizoen
niet in om Thiago Alcantara,
Cesc Fabregas en Cristiano
Ronaldo naar Engeland te
halen. Op het laatste mo-
ment trok de club wel de
beurs voor Marouane Fel-
laini van Everton. "Maar als
je de Champions League wilt
winnen, dan heb je zes spe-
lers van wereldklasse nodig.
Kijk naar Bayern München,
Barcelona of Real Madrid",
zei Moyes, die woensdag in
de Champions League met
zijn ploeg op bezoek gaat bij
Sjachtar Donetsk.

Dordrecht laat punten liggen

OSS — In de Jupiler
League moet FC Dor-
drecht de koppositie
sinds gisteren delen met
Willem II. De winnaar
van de eerste periode
kwam niet verder dan
een doelpuntloos gelijk-
spel bij FC Oss, dat dank-
zij het punt de laatste
plaats overdeed aan Jong
PSV.

De Eindhovenaren komen
vandaag nog in actie tegen
Jong Twente. VVV-Venlo
pakte na drie nederlagen op
rij eindelijk weer eens een
punt. De degradant uit de
Eredivisie hield in eigen sta-
dion een gelijkspel over aan
de Limburgse confrontatie
met Fortuna Sittard (1-1).
De bezoekers kwamen in de
eerste helft op voorsprong
via Patrick N'Koyi. Jules
Reimerink zette zijn ploeg
amper 10 minuten later al-
weer op gelijke hoogte.

Mooie rentree voor Suárez

SUNDERLAND — Luis
Suárez heeft gisteren
zijn terugkeer in de
Premier League met
twee treffers gevierd.
Hij maakte het tweede
en derde doelpunt voor
Liverpool in de gewon-
nen uitwedstrijd bij
Sunderland (1-3). Suárez
vierde zijn rentree na
een schorsing van tien
duels.

Hij speelde afgelopen week
al wel voor zijn ploeg in de
Capital One Cup, oftewel de
League Cup. Daniel Stur-
ridge bracht Liverpool met
een omstreden treffer, de
bal belandde op zijn arm,
op voorsprong. Emmanu-
ele Giaccherini zorgde in de
tweede helft nog voor enige
spanning (1-2). Opnieuw
Suárez zorgde in de slotfase
voor 1-3. Bij beide treffers
toonde hij een T-shirt met
daarop de naam van zijn af-
gelopen week geboren zoon-
tje Benjamin.

Barça moet Messi missen

BARCELONA — FC Bar-
celona moet het de ko-
mende weken stellen
zonder superster Lionel
Messi. De Argentijnse
aanvaller liep zaterdag
tegen Almeria een ham-
stringblessure op.

Medisch onderzoek wees
gisteren uit dat Messi
daardoor twee tot drie we-
ken niet kan voetballen.
De topschutter van Barça
mist onder meer de twee-
de groepswedstrijd in de
Champions League, dins-
dag in Glasgow tegen Cel-
tic. Messi mist in elk geval
de wedstrijden van Barce-
lona tegen Celtic en Real
Valladolid en tevens de
WK-kwalificatieduels van
Argentinië met Peru (12
oktober) en Uruguay (16
oktober).